

talaia

agrupació excursionista

VILANOVA I LA GELTRÚ

REVISTA D'EXCURSIONISME

Núm. 299 - DESEMBRE 1010

HERBOLARI

L'ESPIGOL

Bio des de 1982

Herbes, dietètica, formatges i especialitats

**GRAN ASSORTIT
DE PRODUCTES
ENERGÈTICS
PER A
ESPORTISTES**

*** * ***

**ESPECIALITZATS
EN PRODUCTES
ECOLÒGICS**

Rambla de la Pau, 103 - Tel. i Fax 93 815 13 11 - 08800 Vilanova i la Geltrú - herbolarilespigol@gmail.com

TECNICS

INSTAL·LACIONS, S.C.C.L.

AIGUA

LLUM

GAS

CALEFACCIÓ

AIRE CONDICIONAT

REPARACIÓ D'ESCALFADORS

**F
05**

 607 298 548 - 93 814 32 46

Picapedrers, 3 - 08800 Vilanova i la Geltrú

FUJIFILM
DIGITAL
IMAGING **FDi**

REVELAT

1H

CENTRE FUJI

LABORATORIS FOTOGRÀFICS

TOTS ELS SERVEIS AL TEU ABAST A LES BOTIGUES DE VILANOVA

AVDA.FRANCESC MACIÀ Nº81 TEL. 93 815 83 27

VILANOVA I LA GELTRU

FEROPTICA

Professionals de la visió i
l'audició

CENTRE AUDITIU AUTORIZAT

PHONAK **Beltone**

**AUDÍFONS: DIGITALS PROGRAMABLES, ANALÒGICS,
INVISIBLES, INTRA-AURICULARS O RETRO-AURICULARS**

C/ Josep Coroleu, 74
Tel. 93 815 74 72

Rambla Principal, 55
Tel. 93 814 38 62

08800 Vilanova i la Geltrú

Carrer Comerç, 4
Tel. 93 893 12 57
Fax 93 814 53 82
08800 Vilanova i la Geltrú
CIF G-58124702
<http://www.aetalaia.cat>
a/e: aetalaia@aetalaia.cat

Adherida a:
Federació d'Entitats
Excursionistes de Catalunya
Federació Catalana
d'Espeleologia
Federació Catalana
d'Esports d'Hivern
Federació Catalana de
Càmping i Caravàning

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA TALAIA

REVISTA D'EXCURSIONISME

JULIOL DE 2010 - DESEMBRE DE 2010 • Núm. 299

EDICIÓ

Agrupació Excursionista
Talaia

PRESIDENT

Joan Raventós i Hill

SECRETARI

Jaume Esteban i Tarrasón

RESPONSABLE WEB

Jordi Pons i Corbella

CONSELL DE REDACCIÓ

M. Carme Barceló i Martí

Josep Blanes i Mínguez

Salvador Butí i Papiol

Jaume Esteban i Tarrasón

Pere Fernández i Llambrich

Blanca Forgas i Puigvert

Agustí Poch i Parés

Enric Viver i Montsant

IMPRESSIÓ

Gràfiques Llopart
C. Sant Antoni, 63
Sant Sadurní d'Anoia
Tel. 93 891 03 12

DIPÒSIT LEGAL
B-24.619-90

PREU DE VENDA
3,31 euros

TIRATGE
600 exemplars

Foto portada: Estany de la Colomina
Fotografia: Joan Toledano

Els articles publicats en aquesta revista expressen l'opinió dels autors i no reflecteixen necessàriament la de la Junta Directiva de l'Agrupació ni la del Consell de Redacció. En tot cas, l'A.E. Talaia donarà a conèixer el seu parer a través dels editorials o en articles o notes signades per la Junta.

Els articles que apareguin en aquesta revista podran ser reproduïts, total o parcialment, sempre que es mencionin el nom de l'autor o autors.

Normativa per publicar articles a la revista Talaia

Els socis, amics i col·laboradors que vulguin publicar articles en aquesta revista, caldrà que tinguin en compte les qüestions següents:

El tema de l'article cal que estigui relacionat amb les activitats pròpies de l'AE Talaia.

Els articles han de ser inèdits i escrits correctament en català, en suport magnètic (disquet PC) amb indicació del programa i versió. S'adjuntarà al disquet una còpia impresa en paper on s'indicarà el títol de l'article i el nom i cognoms (o pseudònim) de l'autor/a. En casos excepcionals, s'acceptaran articles escrits a màquina, en fulls DIN-A4 i a doble espai.

Els articles, amb les seves il·lustracions, no podran sobrepassar l'extensió màxima de 5 pàgines. El nombre màxim d'il·lustracions per article no serà superior a 10.

Les il·lustracions fotogràfiques (en paper o diapositiva) hauran de tenir una bona definició. Els peus de les il·lustracions i el nom de l'autor/a aniran escrits en un full a part, precedits d'un número que es repetirà al dors de la il·lustració corresponent.

Els articles s'hauran de lliurar al Consell de Redacció o a la Secretaria de l'entitat, com a màxim a final del tercer mes de cada quadrimestre: febrer, juny i octubre.

Qualsevol canvi en aquesta normativa s'haurà de negociar amb el Consell de Redacció de la revista.

En conveni amb:

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

AJUNTAMENT DE
VILANOVA I LA GELTRÚ

Federació d'Entitats
Excursionistes de Catalunya

SUMARI

3 EDITORIAL

Consell de Redacció

4 EL PIC DE L'INFERN, UN COP MÉS... I LES GORGES DE CARANÇÀ

Antoni Ordovàs

9 AIXÒ ÉS LA NOSTRA NÚVIA VESTIDA DE BLANC

Isabel Romeu / Joan Toledano

12 UN ITINERARI ROMÀNIC PER LA COMARCA DE LA SEGARRA

M. Carme Barceló

14 LES COLLES DELS DIMECRES

Pere Fernández

16 UNA EXCURSIÓ AL PARADÍS PARC DEL VERCORS

Salvador Butí

18 VIGNEMALE (Cara Nord)

Carles Torras

20 SORTIDA AL MATAGALLS EN RUTA CIRCULAR DES DE VILADRAU

Arcadi Pejuan

22 40 ANIVERSARI G.E.T. 1970-2010 SIMA G.E.S.M.

UN -1.000 ANDALÚS

Rafa Fraguas

24 SAMBARI XTREM TUGA DIEDRE

Joaquín del Río

26 FREDES - BESEIT SORTIDA INAUGURAL CURS 2010 - 2011

Enric Viver

28 GR-3-B CAMPDEVÀNOL CASTELLAR DE N'HUG

Josep Olivella

30 GRUP DE MUNTANYA EN FAMÍLIA

Ramon Raventós

33 56a Coneguem Catalunya SERRA D'ANCOSA

Blanca Forgas

35 57a Coneguem Catalunya IV Ruta Literària MÀRIUS TORRES

Josep Blanes

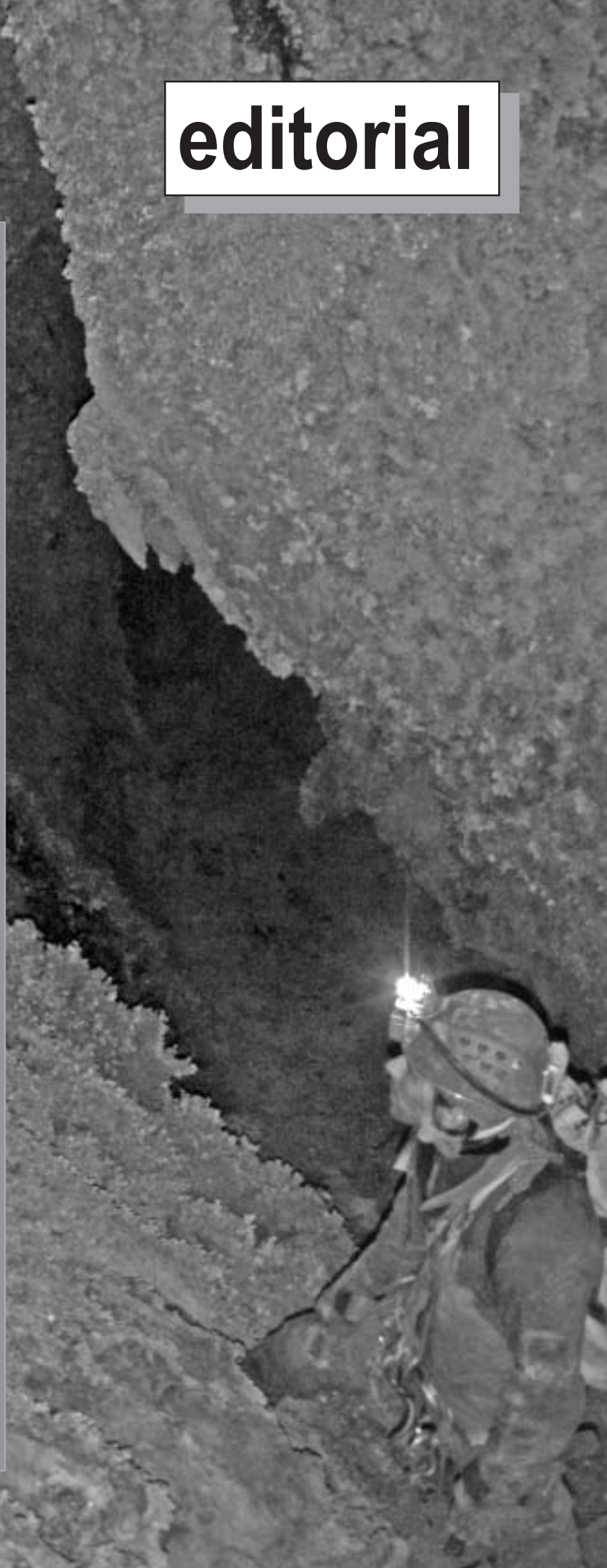
37 ACTIVITATS CULTURALS

Consell de Redacció

editorial

Arriba a les vostres mans el darrer exemplar de l'any 2010 de la revista de la Talaia. Un cop d'ull a la portada ens indica que estem davant el número 299, número que passarà a la petita —o gran— història de la nostra entitat. En efecte, quan d'ací uns mesos us arribi una nova revista de la Talaia, ho serà per diferents motius: estarem davant l'edició 300, número rodó i bonic, i, a més, tota la revista haurà passat per un procés de reconversió i modernització. El Consell de Redacció ja fa dies que treballa en un projecte engrescador i il·lusionant del qual només us n'avancem una dada: la revista de la Talaia serà a tot color. La nostra revista va iniciar la seva singladura —malgrat ser una entitat de muntanya, permeteu-nos aquesta expressió marinera— l'any 1957. Al llarg dels anys, com és lògic, ha patit vicissituds diverses, canvis de format i millores en la seva presentació. Tot amb un afany: informar els nostres socis i sòcies del que passava a l'entitat, fer-los partícips dels seu batec. Però també ha complert una altra finalitat: oferir-los una porta oberta a la seva expressivitat; escrita, en forma d'articles o col·laboracions, o gràfica, amb les seves fotografies o dibuixos. Res d'això hauria estat possible sense l'esforç i la dedicació de les persones que al llarg de tots aquests anys han estat al front de la revista, fent una tasca sovint fosca i poc agraïda. GRÀCIES, companys i companyes.

L'any 2010 també ha estat el de l'aniversari de dues de les seccions de la Talaia: el GET i el GEAM, que compleixen 40 joves anys. A les pàgines d'aquest número 299 hi trobareu, entre d'altres articles força interessants, una crònica de l'activitat especial que els espeleòlegs talaïencs han dut a terme per festejar l'efemèride: la Sima GESM (-1.000 metres) a Màlaga.

EL PIC DE L'INFERN, UN COP MÉS... I LES GORGES DE CARANÇÀ

El fet que tinguem a la nostra ciutat una agrupació excursionista, la Talaia, dóna, ha donat l'ocasió que al llarg dels anys hagi compartit caminades, acampades, esquiades, grimpades, amb un company o altre, que són un dels fonaments del seu existir. Un col·laborar en equip, que es mou entestat a visitar espais naturals, coneguts o no –sempre diferents?– d'aquest Globus que va fent via.

En freqüentar la muntanya, l'alta muntanya, les lleis que en regeixen l'àmbit, ni que disposem de tecnologia, continuen sent inalterables i a estones poden esdevenir severes.

Un butlletí excursionista va publicar temps enrere un decàleg muntanyenc originari de Lluís Trenker, un tirolès esquiador, escriptor, divulgador del seu país, que, noranta anys després, continua sent vigent. Un ideari a seguir per viure i conviure en el marc "singular" de la muntanya.

Programar una sortida de certa volada comporta entre els integrants avinent entesa amb equilibrades suficiències físiques.

A finals de juliol, els socis i sòcies Margarida, Marcel·lí, Jani, Pep Torras, en Joan, Isidre Poch i un mateix, ascendirem des del refugi Pradell a la Tossa Plana de Lles (2.914 m).

Unes setmanes més tard, de la

ratxa positiva de la Tossa, l'Oriol Ventosa i l'Isidre Poch, talment antics companys d'esquí o de senders, comentaren llocs i anades i sortiren les gorges de Carançà.

Una travessada de Núria, Noucreus, Pic de l'Infern, amb la davallada per la 'salvatge' vall amb el 'temible' engorjat fins a Toès. Va ser una proposta suggestiva i haig d'agrair la decisió que tingueren els companys d'arriscar-se a amitjanar la meua participació pel contingut d'un ser massa 'veterà'.

El temps s'anunciava com a bo i per mitjà d'internet es reservà llit i sopar. El dimarts 24 d'agost sortírem de Vilanova a dos quarts de quatre de la tarda i en dues

hores tocàvem Ribes de Freser. Aparcament i llestesa per agafar el penúltim cremallera, que arrencava a tres quarts de sis essent-ne els únics passatgers.

A Queralbs pujaren altres viatgers i el trenet remuntà el congest del riu Núria. Quan fa temps que no hi has estat tot sembla de bell nou... Per la riba esquerra del riu Núria és d'admirar l'antic caminet de les gorges, una relíquia mil·lenària dreçant-se pel penyater...

Algun dia s'hauria d'incloure en una etapa senderista? El túnel foradat de poc té una bona longitud que, a l'hivern, evitarà problemes. Ara, però, priva un sector per badoquejar.

El grup al cim del Noucreus. Foto: Oriol Ventosa

A dos quarts de set atenyem la vall de Núria. Sempre és una sorpresa redescobrir aquest enclavament pirinenc. Ho veig canviat, amb un toc de polit, d'herbei endreçat i algun remodelat o altre a millor... Per a la gent que ve del Garraf és gratificant el fresquet de l'altitud...

Visita al santuari, el cambril engrandit o reformat. La imatge de la Mare de Déu de Núria, una talla de trets dels s. XII-XIII d'expressiu esguard... Hom recorda l'octubre de 1952, anant de soldat d'una unitat "de Cazadores de Montaña", l'auster cambró amb un llantió il·luminava la fosca... Imatge que el 1967 visqué també l'exil·li en uns esdeveniments de caire patriòtic... En una altra estança (una tradició del santuari) és una comesa ficar el cap dins d'una olla i tocar la campana amb algun desig en la ment...

Un telecabina que no coneixia supleix l'antic funicular que du a l'alberg de Núria (Alberg Pic de l'Àliga 2.120 m) dins la xarxa nacional d'albergs socials de Catalunya. Antigament hi havia hagut l'Hotel Puigmal i després de la Guerra Civil es transformà en 'Residencia de E.D.' Excursionistes de llavors retenim histriónades de l'època.

Un amatent jove de la recepció ens assabenta i ens dona llençols, tot assignant-nos taula per sopar i una habitació de comú per dormir en llitera.

L'Alberg es presumeix complet i a l'hora de l'àpat, les vuit del vespre, tot i no detectar 'gent de piolet' sí que s'omple el menjador gairebé de parelles amb la mainada bellugadissa, gaudint d'uns dies de vacances fugint del bullit urbà.

Aquest aspecte és agradós, el fet de palesar que un gruix de

Travessant un pont de les Gorges de Carançà. Foto: Oriol Ventosa

la població tingui accés relativament mòdic en un indret tan especial.

Dimecres 25, a les sis ja som dempeus i encara és fosc. Durant la nit, una fuent ventada, a treves, ha sondrollat el silenci. Desfer llit, desdejuni i tres menes de picnic per al camí que un senyor del servei ens lliura.

A poc més d'un quart de vuit marxem de l'Alberg seguint per una fressada sendera que, flanquejant el Pic de l'Àliga pel Bosc de la Verge, fa cap al torrent de les Molleres o Coma de Noucreus. Una motxilla de 'reglament' (sac, roba, begudes etc...), set o vuit quilos fan alentir el ritme...

A les pastures altes observem algun bestiar boví i un escamot d'isards que semblen menys esquerps que antany... Fent la ziga-zaga final, a un quart d'onze traiem el cap a l'ampli coll de Noucreus (2.799 m) amb les nous creuetes (en hores baixes un far de salvació) i ens prenem un breu descans.

La presència del sol, gairebé ocult fins ara per les altes carenes, la rebem amb la resplendor

d'un dia serè. Hem trigat més del compte. Personalment fa vora cinquanta anys que no assolia el port. Quina panoràmica...! Del Puigmal al Bastiments i el Costabona, darrer *dosmil* mirant a orient amb el conjunt dels cims tan coneguts...

La percepció en el sedàs del temps ho mostra tot amb tot més nou o llunyà? Arriba un altre grupet de gent i nosaltres ens adreçem al proper i moderat Pic de la Fossa del Gegant...

*-“D'ençà que el moro hi queia, fa nou-cents anys,
bé hi deixaren exèrcits petjagolall,
passant-hi a rufagades, a foc i sang;
bé n'hi passaren d'òssos, cabres i isards,
d'estius amb ses tempestes i pedregams,
d'hiverns amb ses nevades, torrents i allaus,
i encara es diu la Fossa, la del Gegant.”*
(Canigó-Cant VIII), J.Verdaguer)

Obertament en plena divisòria entre Espanya i França, badant arreu (com si fos la primera visita!), amb una suau baixadeta abordem, a tocar, el coll de Carançà (2.770 m). Quin lloc més

extraordinari... De bat a bat l'extensa collada obra i tanca accessos pels quatre punts cardinals.

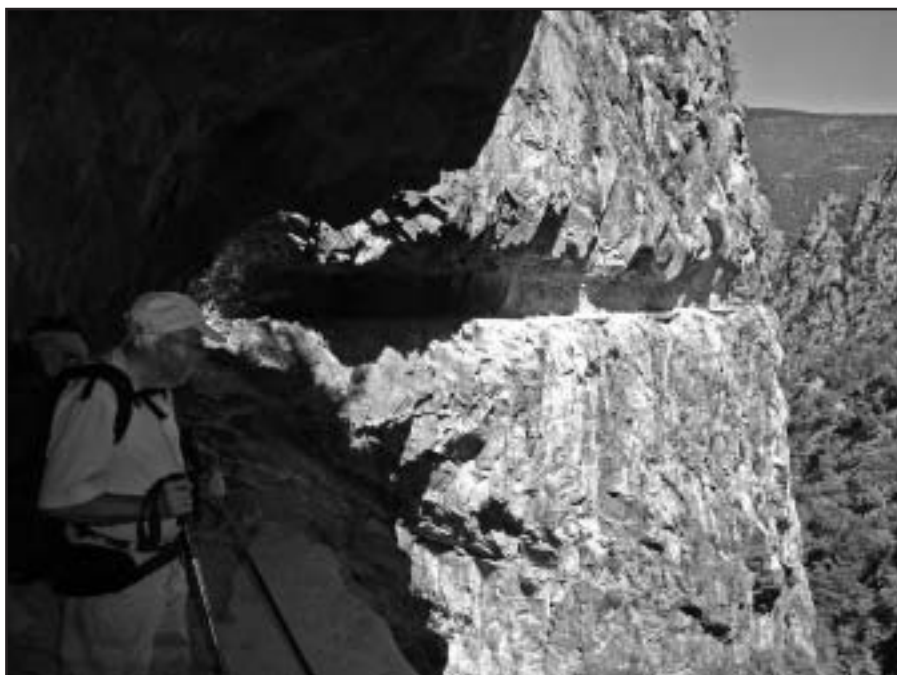
Pel sud, que hauria de ser el vessant més accessible, un pronunciat empit, en suprema curvatura, barra la capçalera de Coma de Vaca fins al límit fronterer. No es veu cap rastre de fressat en la versió de creuar el coll directament d'un costat a l'altre. Consideració per un paisatge tan amarat de recordances, damunt i avall, ribetejant les altures, amb sol o boira, fent esquí, en incerts capvespres...

L'excursionista o tothom que conegui el nostre territori de peus a terra té llocs determinats, uns més que d'altres, on aflueixen conjectures, que si en prens consciència s'omplen d'observacions que remouen sentiments...

Aquest paisatge s'hi presta, si es vol entendre que dues valls tan admirades, Coma de Vaca (Ripollès) i la vall de Carançà (Conflent), amb el fil axial que geogràficament les separa, foren, són, administrativament separades.

Un malson fa recordar, amb enyorança i tristor, que aquestes terres del Rosselló, junt amb el Conflent, Vallespir, Capcir i una part de l'antic Comtat de la Cerdanya (l'Alta Cerdanya), foren escindides del Principat per la conjura dels 'mesetaris' poders decadents per tal de cloure, sense glòria, una 'Guerra de Trenta Anys' amb la 'mal dita' Pau dels Pirineus i el seu 'Tractat' de 1659 d'hostil oïda, desmembrant un bon tros de la problemàtica perifèria de les espanyes....

Del coll esmentat surt pel nord un sender ben davallador vers els estanyets i el que segueix... La decisió del grup considera poder pujar el Pic de l'Infern, que allargarà l'etapa quasi en quatre

Les Gorges de Carançà. Foto: Oriol Ventosa

hores; anada i regrés fins ací, 'una propina'. Per als talaiencs sempre ha estat gairebé un 'vell companyó', com un deure, fer el cim rondant per la contrada.

La muntanya té un perfil 'desafiant' amb caient de 'pocs amics', un repte per assolir-lo. Des del Noucreus ja es mostra suggeridor... Una referència dintre del Pirineu Oriental que en diuen 'experimental' quan les hores s'escurcen i el torb juga baix... Travessades, cursets, ral·lis d'esquí...

El 1959 s'hi va col·locar un llibre registre guardat en un estoig de zenc i entaforat entre les pedres del vèrtex. Llibreta que regularment s'anava renovant fins als anys 80 del segle vint. Algun exemplar és preservat en l'arxiu de l'entitat. Bé podria haver significat un 'predi' d'usdefruit per a una agrupació novella el tenir cura d'un llibre en tan 'alta cota' on aleshores era costum i la gent de muntanya valorava i respectava.

Hi anem, doncs, fent carenada pel cim de la Vaca Superior i enllaçant amb la Inferior. Llavors ve el Portell, un esvoranc des d'on

s'aboca un vertiginós tarteram a la Coma dels Estanys. Aquí deixem les motxilles, discretament sota una roca, i emprenem el tram final, alleugerits d'una mica de pes.

El pic dels Gorgs, de blanc roquissar, és l'últim 'obstacle', un avantcim on en uns metres cal fer servir les mans, sense problema, fins al llom trinxat fent d'estacada que condueix al cim (2.869 m). Són dos quarts d'una i els tres amics ens felicitem per la 'proesa'...

Enllà, al punt dels Gorgs, un singular nus orogràfic fa que el cim, cim de l'Infern, s'endinsi uns dos-cents metres en el Conflent. Una creueta de tub barrinat pels llamps s'aixeca en l'apilament de rocs. No es veu cap llibreta. No fa gaire que tres noies olotines han assolit el cim, venint des de Vallter...carenejant...

Per regressar requereixen informació i els indiquem que descendint a la cabana de Tirapits (és tan propera!, 'La vella cabana'...) només cal seguir el freqüentat sender que mena al coll de la Marrana i...

Un quart d'hora d'estada en els benaurats espais és poc per encabir-hi experiències i emocions... Quasi mig segle que no havia visitat el Pic... El temps ha passat de pressa i retrocedint, i recuperat l'equipatge, a un quart de tres som al coll de Carançà per encetar la baixada per la llarga vall.

Un corriolet ben estampat va giragonsant entre el gneis càotic que encercla l'estany Blau (2.580 m). L'octubre de 1952 una riba era ben plena de neu, avui no se'n veu gens... El tan anunciat canvi... Ens atensem a l'estany Negre.

El Circ de Carançà, amb faïçó d'antigues glaciacions, és la deu del riu homònim, raconada esguardada pels crestalls de fa poc ascendits. A un quart de cinc de la tarda fem cap a l'Estany Gran o de les Truites (2.264 m), a redós de granítics pendissos de pi negre i pastures, amb bovins de lluent pelatge dringant pels bucòlics verals.

L'Oriol, que anava un xic endavant, fa un capbussó... Ens refem, l'entrepà del picnic costa d'empassar... i sort dels fruits...

El pic de l'Infern. Foto: Oriol ventosa

Novament aquest company s'avança per arribar al refugi abans de les set, ja que no tenim segures les reserves adients. No et cansaries d'admirar la panoràmica amb la Serra Mitjana i l'Agulla Blanca resguardant la vall. Paratges que bé podrien incloure's com a parc natural, per l'encant feréstec d'una natura d'aparença intocada.

A poc més de les cinc, junt amb l'Isidre, el més 'joveníssim' de la colla, continuem la caminada cap

al refugi per pernoctar. D'aquí en avall desconeixia la zona que fimbria un carés d'inaccessible solitud pels límits del circ superior i la 'salvatge' vall inferior.

Esquivant blocs encreuats (sort dels bastons!), aiguamolls, guals, bosc, quan la tarda decau, a un quart de nou, advertim una fumarola, suposem del refugi, i quan la vall s'eixampla sensiblement, més planera, un ras, atenyem el 'Refuge du Ras de Carançà' (1.831 m), guardat, dins el municipi de Fontpedrosa.

L'Oriol ha fet bé d'anticipar-se, perquè és ple. L'alberg no és molt gran i és ocupat per una colla de francesos i catalans. A alguns estadants no se'ls veu gens bregats al terreny que ens envolta.

Sopar de cullera (és un luxe), llum d'espelma, l'aigua al riu, i els serveis queden un poc separats. Si et trobes estovat, jeure en una llitera amb màrrega compartida entre amics, dins el sac propi, és més del que hom pot desitjar. És nit de lluna plena, i un feix de llum penetra pel finesstró, que el somieig alerta.

El Refugi de Carançà. Foto: Oriol Ventosa

Dia 26, desdejuni de passar via i a un quart de nou comencem la segona etapa per la bonica vall. El sender o la traça a seguir està senyalitzat en dubtosos girs, amb fites de pedra que indiquen quan s'ha de tòrcer. Un discret senyal de pintura seria ben rebut en dies rúfols... La vegetació va canviant segons l'estatge de l'altitud: avellaners, bedolls, faigs, avets i els damunts deixats en-rere on el pi negre és el senyor.

A un parell d'hores la vall es va estrenyent i ve el fort de l'itinerari, les 'temibles' Gorges de Carançà... De primer una escala de ferro és l'inici del que vindrà per travessar el riu: ara un costat o ara l'altre. Passarel·les fixades al penyi i un cable per agafar-se. Més avall apareixen uns espectaculars ponts, lleugers, fimbriats, de ferro, de trams articulats (no val la brusquedat del pas), amb uns bons passamans de cable d'acer.

Se'n podria intuir una sensació similar a les peripècies d'"Indiana Jones" per terres del Sikkim ¿?... El ràpid corrent del Carançà, a uns quants metres sota els peus, s'escola brollant d'escuma en cascades i saltants enduts a les gorgues. I n'hi ha uns quants!

Més endavant l'estretall de la vall es fa opressiva i llavors apareix un aeri sender excavat a la muntanya, més de cent metres sobre el riu (com a Mont-rebei) amb un cable ran de la paret que dona seguretat als vianants davant la timba. Quan l'encastat s'acaba, uns cent metres de recorregut i uns revolts de forta baixada t'apropen finalment al Carançà que s'esmuny vers la Têt.

Creuem sota el gran arc d'un pont de tren (el Groc). Tenint una marjada per asseure'ns, ens mullem el rostre i s'ha de tastar quelcom per no esvair-se...

La clàssica travessada (de ben segur una de les més interessants del Pirineu Oriental) amb l'afegit del pic de l'Infern (uns trenta quilòmetres) s'ha acabat.

A quatre passes s'escau l'humil baixador de Toès (830 m) i el trenet que circularà a dos quarts de tres de la tarda cap a Font-romeu. Bus a la Tor de Querol i el tren ens durà a Ribes de Freser per retrobar el cotxe. El seu conductor, en dues hores de viatge, ens retornarà a casa.

LA VELLA CABANA

*En una encimbellada coma, vora d'un coll,
hi ha una cabana mig rodona, quadrangle, mig negrenca,
que s'envolta de ruda gespa en l'airuavés moll,
de viats marbres fúlgids que la gropa da trenca. /*

*Qui deuria bastir-la en tan alterós son?
un lloc prou elevat per congriar la neu
que la vessant recolza i que pel maig quasi es fon.
Cabana mig negrenca, - he sabut que ets en peu! -*

*Potser l'aparellaren atrafegats pastors,
llogarencs, bé gent aimant dels cims atreta estar-hi al casal dels voltors,
o escoltant, ran la serra sobtats ruixims.*

*Vetust refugi, d'antigor qui sap.
Sostre matusser que l'aspror ha d'envejar,
i amb una llinda on cal ajupir el cap;
el sol, enllosat, és un clap per variejat.*

*Malgrat tenir renom guanyat de fredolenca,
de vegades, davall, encara aflora el glaç,
i amb el cor entebèit fregant estant la llenca,
que n'és de confortable ajeure's sobre el jaç.*

*En la nit quieta sota la volta barroera,
quan el somieig acluca els ulls dins el foscam,
sentir i meditar fets oblidats d'enrera,
i a través de l'obertura forallançar un clam.*

*Oh rònega cabana per gent que s'aventura;
quin encanteri atreu el traç del rost sender
que va cercant espais d'esbatanada altura,
tot remuntant la vall del pirinenc Freser.*

*Quant de temps romandràs allà dalt aclofada
per compartir gebrades i un mot de pensament,
amb l'ombra engolint per moments la comalada;
cabana mig negrenca encara et tinc present.*

**Antoni Ordovàs
Setembre del 2010**

AIXÒ ÉS LA NOSTRA NÚVIA VESTIDA DE BLANC

... a l'alçada del pont de Morrano seu, no tanquis els ulls i somia deixant-te emportar per les fades d'aquest racó màgic.

Continuar és espatllar-ho..., calça't les "xiruques", el millor vehicle, per reviure vells somnis de quan les excursions eren veritablement una meravellosa aventura.

Així concloïa l'any passat un relat que convidava a descobrir o a repetir indrets que són sempre una caixa màgica; nosaltres ens hem calçat les "xiruques" i iniciem amb els ulls oberts i somiant, igual com els vàrem deixar l'any passat, la il·lusió de fer un tram del denominat circuit "Carros de Foc".

"Carros de Foc", denominació comercial d'un estadi natural que no pertany a ningú —o no deuria—, que tots tenim el dret de gaudir i l'obligació de defensar; en definitiva és de tots els que respectem i estimem un país.

29 de juny, les sis del matí, un modern despertador que també serveix per comunicar-nos ens fa posar en peus per iniciar aquesta segona part que vàrem deixar penjada del fil de la il·lusió, ara tot just fa un any. Un àpat matiner per iniciar la marxa i poc abans de les set del matí encarem el camí direcció a l'estany de Llebreta, cota de sortida: 1.300 metres.

Com la jornada s'endevina llarga, pugem per la pista per on tran-

siten els taxis que transportaran els turistes, deixant de costat el camí de l'altra banda del riu Sant Nicolau, tot per anar més tranquils.

Són les vuit del matí quan ens veiem reflectits en les tranquil·les aigües del Llebreta i ja s'albiren certes clapes de neu a les muntanyes properes.

La pista ens conduirà pel costat de la cascada del sant Esperit, així com passant pel Planell d'Aigüestortes fins al refugi de l'Estany Llong, hora de pas 9:25, no deixant d'admirar aquest paisatge amb aigües que juguen pel mig d'un bosc d'arbres caiguts que li donen l'encant i la màgia. ... No sé com és el paradís, però té un difícil contrincant.

Ja passat el refugi, la pista -que segons diuen varen traçar expressament en ocasió d'una visita del "Caudillo" i "doña Carmen" en aquella zona- degradada, o millor dit, és una dramàtica cicatriu que es manté, perquè no oblidem que es va passejar com un cèsar, i es transforma en un camí a vegades caòtic i incòmode.

Però sort de l'entorn, amb un estany Llong serè que no el perdem de vista fins que quasi assolim el Portarró d'Espot, a 2.424 metres, hora de pas 10:50. La baixada de cara al llac de Sant Maurici és una llarga i còmoda pala de neu que ens fa recordar que som al principi d'estiu i que fins fa poc encara la neu era el que queia del cel, fins a l'encontre del camí que ve del refugi d'Amitges.

Baixada del Coll de Monastero. Foto: Joan Toledano

El llac de Sant Maurici no ofereix la millor cara quan t'hi acostes des d'aquest vessant, ja que queda camuflat pel bosc que l'envolta. El camí al qual desemboquem poc abans d'arribar al refugi E. Mallafré ens convida sense parar a encarar la segona meravella del dia. Gir a la dreta i parem a fer un mos, que des de la pujada al Portarró no hem alimentat la caldera i ja toca; són les 12:00. Abordem la pujada boscosa fins al jardí que és el Prat de Monastero, una petita i bona repetició d'Aigüestortes.

Tot seguint a contracorrent el riu Monastero i després d'una zona de blocs, els ulls s'alegren en arribar a l'estany Baix de Monastero, un descans que compartim amb un grup de francesos veterans -diguem que de la tercera edat- que estan concloent el circuit de Carros. Ens fa gaudir amb serena tranquil·litat aquest tros de paradís.

Són dos quarts de dues i ja que som aquí volem arribar al refugi. No tenim res fixat i tant ens fa un com l'altre. Ja veurem què passa amb la pujada del coll. Ens diuen -els nois de la França- que per aquí no n'hi ha, però per l'altre

Estany Gelat o de Cap de Port, pujant el coll de Saburó. Foto: Joan Toledano

vessant hi ha neu tot i que no és complicat.

El pas del coll de Monastero, de 2.716 metres, és a tres quarts de quatre de la tarda. El temps s'ha embolicat i unes pales de neu que s'han de travessar flanquejant, amb un cel que ja arrossega mobles, no és la millor proposta que ens podien fer quan ja portem nou hores de travessa.

Es baixa i es creua sense correddisses però sense pauses fins al punt de la bifurcació: J.M. Blanc o

Colomina? Dubtem. -Mira Isabel, ja anem amb capelina, no juguem i anem de cara al Blanc, és més lluny per a demà però més a prop avui-. Uns bascos apareixen i ens sentim alleugerits de la pressió d'anar sols. Van al Blanc i nosaltres també. Són quasi les sis de la tarda quan entrem al refugi, diguem, una mica xops.

Onze hores de travessa ens han deixat tocats, però potser el millor refugi del circuit ens acull amb l'esperit que sempre he viscut cada vegada que he pernoctat, una bona i tranquil·la cambra, no sé si és perquè ens veuen ja una mica grans, perquè no és el mateix dormir en una sala comunitària, quan l'edifici està ple, que en una habitació individualitzada.

Des d'aquestes pàgines, GRÀCIES! El sopar és regenerador de forces i adequat per a quan la fatiga et demana frescor i hidratació junt amb les proteïnes per recuperar-se... La vesprada ha netejat els núvols, l'entorn mostra aquest racó idíl·lic i més quan el mires amb l'estómac ple, l'esforç ha valgut i val la pena, la Isabel em comenta que ha escoltat un grup de francesos que lloava la bellesa del racó dient que no

Últimes pales del coll de Saburó. Foto: Joan Toledano

creien que a Espanya hi hagués llocs com aquest. La veritat és que a la Isabel i a mi ens surt un rictus de complaença pensant que el comentari tenia una falla d'ubicació geogràfica, això no és on ells creien que es trobaven, *havien entrat a un altre país*.

30 de juny de 2010, són aproximadament les vuit del matí quan marxem amb un cert plaer d'haver passat la nit on l'hem passat i al mateix temps una certa recança per abandonar-lo: aigua, llum, tranquil·litat, entorn esquitxat de blanc, comentaris favorables... Ens sentim orgullosos de ser d'on som.

Ep!!! Desperta! Que queda tota una altra llarga jornada acumulada a la d'ahir i no ens podem torbar massa. Deixem darrere els glaçats llacs d'Estany Negre de Peguera i sota la collada de Saburó l'Estany Gelat o de Cap de Port, també glaçat.

Unes pales inclinades sense gaire dificultat ens portaran a la collada de Saburó, a quasi 2.600 metres; fotos i més fotos tot resseguint els estanys de Saburó, de Mar, de Colomina, el refugi

que ha adoptat el nom del llac, el Tort, l'estany de Mariolo i així fins a la Colladeta de Dellui, de 2.577 metres.

Són les dues del migdia i un grup arriba pel vessant procedent de l'Estany Llong amb cara i amb expressions d'anar meravellant-se a cada pas. Em pregunten: "falta mucho para el Colomina"? En dir-los que fa unes tres hores que hem passat pel punt pel qual pregunten, demanen aclariment: "pues no entiendo". Són madrilenys i aleshores els dic amb un to amistós però amb sornegueria que no m'estranya que vagin esbalaïts pel que veuen, "pues sabéis escoger las zonas de excursión", adéu – adiós – Si continuen amb aquest ritme arribaran mullats al refugi de Colomina, han sortit a les vuit del matí de l'Estany Llong i els núvols amb mala cara són sobre la zona on es dirigeixen.

Nosaltres seguim per un bon tram de blocs magníficament senyalitzat, ara prats verds, ara l'estany de Dellui, fins agafar el camí que ens farà arribar al refugi de l'Estany Llong gaudint a la baixada, entre les clarianes del bosc,

de la vista sota nostre de l'estany de Llebre, on ens costarà bous i esquelles arribar. La volta és llarga i el camí, que ahir va ser pres amb alegria i força avui, amb la fatiga acumulada, és un tant feixuc i això que és baixada. Parada per fer l'últim mos a la Font del Pas, i amb pas cansat però amb el cor feliç anem acostant-nos al tancament del nostre cercle tot resseguint el camí que ahir vàrem fer de pujada, el planell, les cascades, el Llebre, ...

Avui onze hores més de travessa que sumades a les d'ahir ens farà sentir que quan es viu amb harmonia, la natura, com l'hem viscuda aquests dos dies, verd, aigua, pedra, blanc, és com una núvia vestida de...

Pujarem dalt del cim amb el cor alegre, baixarem a la vall quan es faci fosc ...

Les velles cançons sempre tenen raó.

Isabel Romeu i Joan Toledano

juny 2010

Estany negre de Peguera. Foto: Joan Toledano

UN ITINERARI ROMÀNIC PER LA COMARCA DE LA SEGARRA

Per a l'Antoni Ordovàs, amb motiu del seu vuitanta aniversari.

Quan preparem una excursió del cicle "Coneguem Catalunya" pensem sempre en algun lloc emblemàtic important per la història i coneixença del nostre país. A la passada tardor vàrem escollir la comarca de la Segarra i com a indret destacat la torre de Vallferosa, actualment a la comarca del Solsonès. Però quan busquem camins tenim moltes vegades curiositat per conèixer altres pobles, ermites, castells i masies que també podem trobar a la comarca que visitem i que no ho hem pogut fer i ho deixem per a una altra ocasió.

Això és el que ens va succeir quan preparàvem l'excursió a la torre de Vallferosa, a prop del terme de Torà.

Considerant Torà com a centre de sortida, hem escollit els termes de Les Pallargues amb Sant Esteve de Pelagalls i Sant Salvador de Concabella i Massoteres amb Sant Pere de Talteüll per a realitzar aquest itinerari.

El terme de Massoteres es troba al sector NE de la plana de Guissona i arriba a la ribera de Llobregós, que forma el límit septentrional del municipi. Comprèn els pobles de Massoteres, cap del municipi, i els agregats de Talteüll i Palou de Torà a més del santuari de Camp-real.

Talteüll s'aixeca a dalt d'un turó prop de la riba esquerra del Llobregós, en el punt més alt es troba el castell i l'església de Sant Pere de Talteüll. Es tracta d'un edifici curiós de finals del s. XI amb dues naus amb volta de canó i amb dos absis, un més gran que l'altre. Al lloc on correspondria el tercer absis hi ha la porta adovellada d'entrada a l'església. Al costat de l'edifici hi ha una torre amb una finestra gòtica. Tot el conjunt té un gran valor paisatgístic i arquitectònic. Sortint de Talteüll i després de passar pel municipi de Guissona arribem al terme de Les Pallargues.

L'antic terme municipal de Les Pallargues, de 29,83 km², s'estenia per la vall mitjana del Sió, des del tossal de Caplloc, al nord, fins al barranc de Sant Gili, al sud. Es troba travessat pel Sió, amb el

poble de Les Pallargues com a cap de municipi i els agregats de Pelagalls, Sisteró i Montroig de Sagarra amb algunes antigues masies. En 1974 li fou agregat el municipi de l'Aranyó i l'extensió total del nou municipi és ara de 54,96 km² i el nom oficial és el dels Plans de Sió.

Pelagalls, semblant a Talteüll, forma un petit agrupament de cases dalt d'un turó, on el més destacable és l'església romànica de Sant Esteve de Pelagalls. La notícia més antiga d'aquesta parròquia data de l'any 1096 quan s'esmenta en l'acta de consagració de Santa Maria de Guissona. És una església d'una sola nau on el més rellevant és la portalada del s. XII, on destaquen tres arquivoltes suportades per vuit columnes i un timpà. Són notables les ornamentacions dels

Capitells de Sant Esteve de Pelagalls. Foto: Salvador Butí

Façana sud de Sant Salvador de Concabella. Foto: Salvador Butí

capitells de tipus vegetal i relleus geomètrics i animals. L'arquivolta situada més a l'exterior presenta decoracions a base de fruites, no aclarim si cireres o pomes, probablement relacionades amb els fruits del paradís, segons consideren alguns autors. Recomanem fer aquest itinerari a la primavera on podem gaudir dels colors vermells que ens ofereixen les roselles i dels tons de groc dels camps de blat i sègol que envolten el poble de Pelagalls.

Prop de Pelagalls es troba el poble de Concabella, amb un gran castell de planta quadrada i finestres renaixentistes; a l'extrem de la plaça principal trobem l'església romànica de Sant Salvador de Concabella, que també ens ofereix una magnífica portalada amb arquivoltes i capitells. A diferència de la portalada de Sant Esteve de Pelagalls, aquí els motius ornamentals que observem són de vegetals diversos

com flors de lis, palmetes i fulles d'acant, tan presents també en altres monuments romànics. Un campanar de cadireta de dos ulls corona la façana.

Tornant novament a Torà, i dintre del seu terme, pensem visitar un altre dia Sant Pere de Figuerola, Santa Maria i Sant Salvador de l'Aguda i Sant Celoni i Sant Ermenter de Cellers.

Justificació

Aquest article descriu un itinerari romànic que dedico a l'Antoni Ordovàs perquè si alguna vegada vol realitzar-lo, pugui fer aquells magnífics dibuixos de detalls dels capitells. Estic segura que en gaudirà plenament.

Ell és qui, dia a dia, ens recorda la història de l'entitat que anem fent entre tots. L'any passat em va dir "avui fa quaranta anys que estaves a Llessui". No m'ho podia

creure! He tornat a Llessui amb el Salvador i el Guillem i haig d'admetre que m'ha costat trobar la casa on estàvem allotjats. Una casa on no teníem llum ni aigua i els carrers estaven plens de fang. Quants records!

Gràcies Antoni per recordar-nos diàriament qui som i d'on venim. Gràcies per les vivències compartides. Que visquis molts anys!

M. Carme Barceló

Bibliografia

Gran Geografia Comarcal de Catalunya. La Segarra, l'Urgell i la Conca de Barberà. Vol. 9. Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona. 1983.

Catalunya Romànica. La Segarra, l'Urgell, La Conca de Barberà. Vol. XV. Enciclopèdia Catalana. Barcelona. 2001.

LES COLLES DELS DIMECRES

Sortida número 3

Santa Susanna - Riera dels Pelagons - Can Suriol

19 de maig de 2010
25 caminaires; aprox. 13 km

Recorregut

Can Muntaner (Olivella) – Santa Susanna – Serra dels Carlins – Els Pelagons – Can Suriol – Can Muntaner (Olivella).

Descripció

Sortim de l'entrada del camí a can Muntaner (des de la carretera BV-2111, de Sant Pere de Ribes a Olivella), a ~10 minuts d'Olivella (1).

Deixem la masia a l'esquerra i més endavant veiem, també a l'esquerra, la llera de la riera de Begues.

10 min 10 min
Cadena. Girem a l'esquerra. Deixem el PR-C 37.

16 min 26 min
Trencall. Mentre nosaltres seguim a l'esquerra fent un revolt de més de 90°, per la dreta se'n va un senderol que puja al Castell Vell d'Olivella.

7 min 33 min
En un fort revolt a la dreta podem veure, a la nostra esquerra, el punt de la riera nomenat Trenca-portells (2).

5 min 38 min
Trobem la ferralla d'un cotxe, i una mica més enllà travessem la riera.

9 min 47 min
Bifurcació. Per l'esquerra se'n va el GR 92-3 i PR-C37.

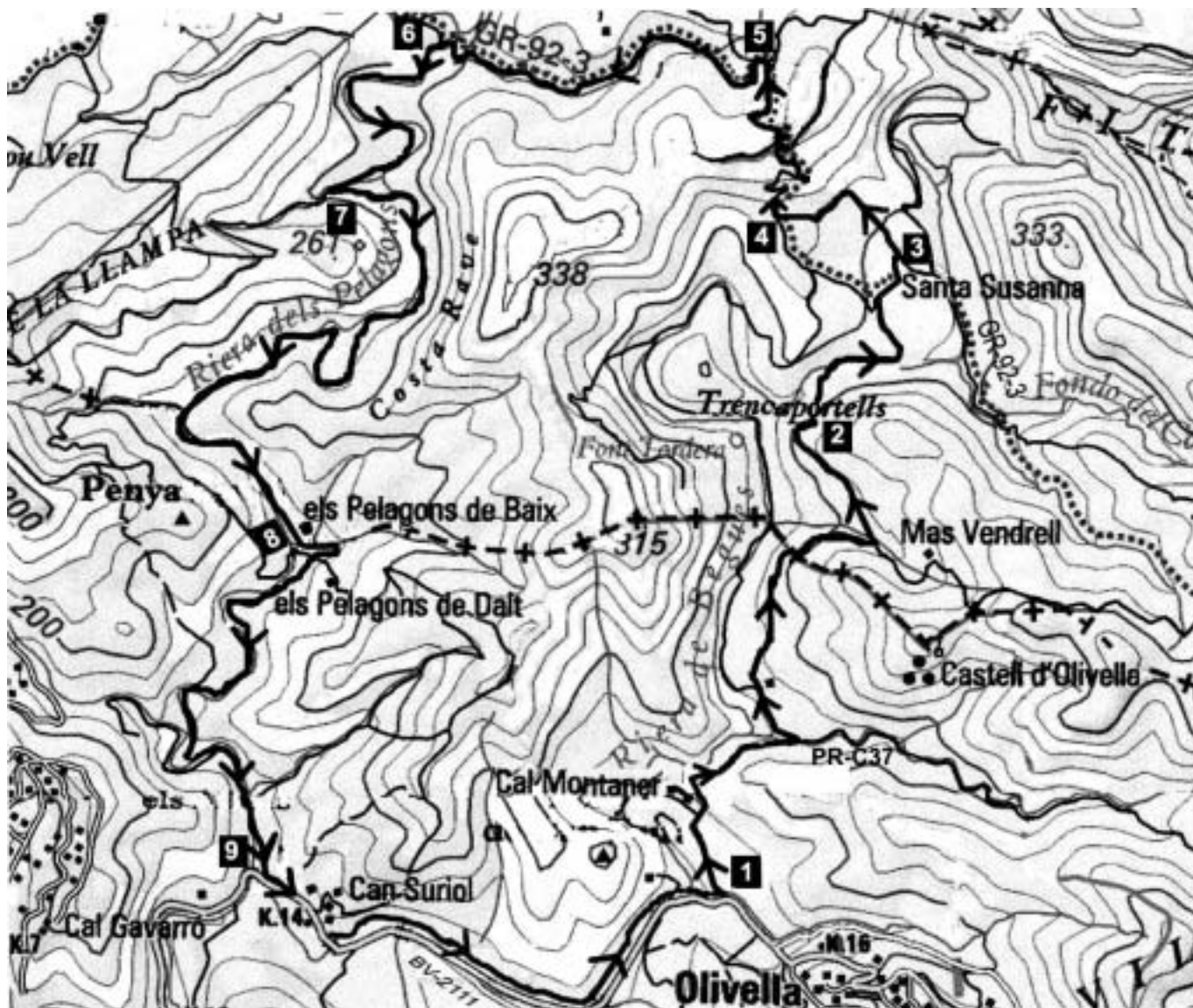
Ens atansem a l'enlairada masia Santa Susanna, i seguim a l'esquerra.

4 min 51 min
Cruïlla (3). Deixant a l'esquena l'entrada a la masia, seguim primer entre vinyes i després per un costerut senderol.

8 min 59 min
Camí (4). Retrobem el GR-92-3.

Santa Susanna. Foto: Pere Fernández

Seguim cap a la nostra dreta.
(passem per la serra del Carlins).

8 min 1 h 7 min

Camí, que travessem (seguim GR-92-3 i PR- les Gunyoles, baixant). Deixarem un porxo a l'esquerra i veurem, enlairat a la dreta, el mas d'en Ferret.

7 min 1 h 14 min

Pista (5); la seguim cap a l'esquerra.

17min 1 h 31 min

Travessem la riera dels Pelagons (6), i tot seguit trobem una pista; la seguim cap a l'esquerra, pel circuit BTT. Avinyonet. Per la dreta se'n va el GR-92-3.

10 min 1 h 41 min

Bifurcació (7). Per la dreta se'n

va el circuit de BTT. Seguint el nostre camí travessarem la riera dels Pelagons diverses vegades.

14 min 1 h 55 min

Passem a tocar d'una mulassa.

20 min 2 h 15 min

Masia els Pelagons de Baix (ruïnes) (8).

10 min 2 h 25 min

Deixem una pista a la dreta. Continuem a la vora de la riera.

13 min 2 h 38 min

Carretera BV-2111 (de Ribes a Olivella) (9); la seguim cap a l'esquerra.

3 min 2 h 41 min

Passada la finca Can Suriol i abans de travessar el pont sobre

la riera anem a l'esquerra.

2 min 2 h 43 min

Travessem la riera i seguim el trencall esquerra, paral·lel a la carretera.

10 min 2 h 53 min

Travessem la riera i ens enfilem fins a tocar la carretera. Seguim per camí de terra.

6 min 2 h 59 min

Bifurcació; a nem cap a la dreta. Un minut després agafem la carretera BV 2111 cap a l'esquerra.

2 min 3 h 2 min

Camí de can Muntaner (1). (Hi ha ~10 min fins a l'aparcament d'Olivella).

Pere Fernández

UNA EXCURSIÓ AL PARADÍS

PARC DEL VERCORS

El Gran Veimond (Le Grand Veymont, en francès), punt culminant del parc del Vercors, als prealps occitans).

Algú de vosaltres s'ha parat mai a pensar com seria el paradís, si existís? Algú s'ha entestat a fer-nos veure que s'assemblaria a una illa tropical amb palmeres a tocar d'un mar blau i platges de sorra blanca. Doncs no, aquest no és el paradís, no és que no em sembli bé, però no és el meu paradís.

El meu paradís ha de ser un paisatge amable, molt verd i ple de flors a la primavera, amb grans arbres formant un bosc no massa espès per entremig del qual es pogués transitar i aturar-se de tant en tant per assaborir l'ombra acompanyada d'un petit corrent d'aire refrescant.

Un lloc on pogués sentir-me a la vegada segur i una mica perdut, on pogués sentir-me solitari però no massa. Un lloc on pogués aixecar el cap i veure alteroses muntanyes dominant l'horitzó.

Per a mi el paradís hauria de tenir muntanyes, amb grans pendents i carenes d'amplis horitzons. Muntanyes d'aquelles que l'home ha resseguit, de corriols impossibles que et porten sense més dificultat que el teu esforç i una mica d'agilitat a dalt de les cingleres on impressionants parets et fan sentir molt petit, però a la vegada part de la grandesa de la natura.

Les muntanyes del meu paradís han de ser d'aquelles que en arribar una altra vegada al coll o al pla i girar la vista et facin dir: sembla mentida que es pugui passar per allà dalt!

El meu paradís ha de tenir història, l'he de sentir vibrar, hi han d'haver passat coses bones i dolentes, que de tot hi ha, però m'agrada sentir el petit ressò de les vivències passades que encara reboten entre les pedres que trepitjo, entre les esquerdes dels cingles o en la remor del bosc, ni massa frondós ni massa esclarissat, que deixa de tant en tant un prat lliure on poder contemplar-ho tot.

El meu paradís s'assembla molt als alts plans del Vercors, als

peus del Gran Veimond, reserva natural en el Parc Natural Regional del Vercors.

La forma més habitual de pujar al Gran Veimond (Le Grand Veymont en els mapes francesos), de 2.341 m, és sortir de la població de Gresse-en-Vercors, situada als peus i a l'est de la gran muralla del massís des d'on es puja fins al Pas de la Vila. Us proposo però una altra ruta.

Les muntanyes del Vercors estan lluny i no podem plantejar-nos anar-hi un cap de setmana. De fet sí que es podria fer, però no és aconsellable. Cal per tant reservar-se un pont o unes vacances, millor a la primavera o a primers d'estiu, quan la floració és un autèntic espectacle. Jo evitaria

El grup al cim. Foto: Clara Racionero

la neu, de fet desaconsello totalment fer el recorregut amb neu. Hi ha diversos llocs per a dormir, nosaltres vàrem fer-ho a una Gîte d'étape que es diu "Le Sapin Bronzé" a Lente, un petitíssim poblet (quatre cases disseminades) on també es pot sopar. No obstant escampats pel Vercors hi ha petits hotels perquè a l'hivern hi ha una estació d'esquí "Font d'Urle".

Una anada al Vercors val la pena aprofitar-la per anar al monestir de Léoncel, al poble de Villard de Lans, a la Combe Laval o els Grans Golets, però també i sobretot per tenir temps per recordar que en aquestes muntanyes, ara no fa gaires anys, es van produir importants enfrontaments entre la Gestapo i la resistència francesa, que en alguna ocasió va ser un peó que calia deixar-se menjar per poder guanyar la partida i en què la població civil va patir-ne dramàticament les conseqüències. A Vassieux-en-Vercors hi ha el Memorial de la Résistance, prop del coll de la Chau.

Proposem sortir de la carretera D518 que des de Dià (Diè en francès) va cap a la Chapelle-en-Vercors, passant per l'espectacular coll de Rosset (Rousset en francès) i en arribar a la cota 897, passat el poblet de Rousset-en-Vercors i abans de la pista que porta a la gruta de la Luire, agafar a la dreta una pista asfaltada on hi ha un cartell que diu "route forestière de la Coche".

La carretera és molt estreta, però es puja sense dificultat, especialment si no et trobes cap vehicle en sentit contrari. Al final s'arriba a un aparcament on obligatòriament s'han de deixar els cotxes (1.340 m).

A partir d'aquí s'inicia una carretera que ens porta en pocs minuts a la casa forestal de Pré Grandu, d'on surt el veritable camí cap al paradís. El camí és inicialment

El Mont de l'Aiguille des del Grand Veimond. Foto: Salvador Butí

una pista que va pujant de mica en mica fins arribar als grans boscos de pins amb la muralla del Gran Veimond davant nostre. Més endavant, i sempre molt ben marcat amb fites, el camí es desvia a l'esquerra i esdevé més aviat un corriol que passa per la jaça de la Chau, es creua amb un GR (GR-91) i es situa als peus de la tartera que baixa del coll del Pas de la Ville.

La pujada en llaçades és forta, però sense quasi adonar-te'n ets al coll, des d'on ja comences a veure l'espectacle de l'altre costat amb els Alps al fons i la muralla de pedra que tanca aquests alts prats per l'est, una llarguíssima muralla que va com a mínim des de Grenoble a Châtillon-en-Diois.

Des del coll iniciem l'ascensió del Grand Veimond que se'ns presenta com una cresta gegantina que cau en vertical cap a l'est i quasi vertical cap a l'oest, amb una zona inclinada però transitable a dalt. Només la voluntat de l'home pot aconseguir construir un pas en un lloc com aquest i fer-lo a la vegada segur i espectacular.

En arribar a dalt, la visió del Mont de l'Aiguille atrau totes les mirades, senzillament magnífic,

una roca plana de dalt totalment encinglerada quasi tan alta com la nostra però suficientment separada per ser una muntanya amb personalitat pròpia. Tot un clàssic dels paisatges prealpins. La visió s'estén des del Montblanc al Mont Ventoux.

Continuant per la carena entre dos abismes però per un corriol segur, baixem o més aviat ens precipitem cap al Pas du Chaton, on s'acaba el Grand Veimond. Tornem a ser al bosc, tornem a creuar el GR-91 i arribem a una gran cabana rodejada de tanques per al bestiar i continuem ara per pista per entre el bosc fins a retrobar el punt de sortida i el pàrquing on tenim el cotxe.

En total seran unes sis hores de marxa, i si hi sumem les llargues parades al cim i als colls i el temps destinat a fer fotos a les flors, a les cabres i a les muntanyes del fons, s'acaba agraït que el dia sigui tan llarg a principis d'estiu.

Salvador Butí

Excursió realitzada a l'estiu del 2010, dintre de la programació de sortides de la Secció de Muntanya de l'A. E. Talaia

VIGNEMALE (Cara Nord)

3.298 m

L'ascensió al Vignemale, considerada per molts la muntanya més alpina dels Pirineus, des de Pont d'Espagne ens permet gaudir d'un dels paisatges més espectaculars i bonics de tota la Serralada: la seva cara nord.

El massís del Vignemale està format per deu cims principals en forma de corona, tots ells superen els 3.000 metres i la glacera més llarga del Pirineu (glacera d'Ossoue).

El nostre objectiu era el cim més alt del massís: la Pique Longue o Gran Vignemale. Com que està a més de 400 km de casa nostra, vàrem programar l'ascensió aprofitant els quatre dies del pont de Sant Joan passat.

Fitxa tècnica

Activitat: alpinisme

Altitud: Mín.: 1.460 m (aparcament de Pont d'Espagne)
Màx.: 3.298 m (cim)
Desnivell acumulat: 1.838 m (en dos dies) dels quals els primers 250 m de desnivell es poden fer amb mitjans mecànics (telecabina i telecadira).

Recorregut: 45 km (aproximadament)

Temps de pujada: 1r dia (Llac de Gaube – Refugi de Bayssellance). 6 h i 30 min
2n dia (Refugi de Bayssellance – Pique Longue – Refugi de

Bayssellance) : 5 h i 45 min (ens encordem, per fer pràctiques, ja que a causa de la gran quantitat de neu no era necessari, però això ens fa perdre molt temps).

Dificultat: En funció de l'època de l'any i de la quantitat de neu o no, pot ser molt diferent el grau de dificultat. Tenint en compte les dades objectives: desnivell i distància, la dificultat del recorregut és alta. Cal estar en bona forma física i a més cal tenir coneixements tècnics d'alpinisme (ús de piolet i grampons, per pendents de neu / glacera amb gran desnivell; travessa de glacera on segons l'època de l'any cal anar encordats; i grimpada final des de la glacera a la Pique Longue, que pot ser en terreny mixt o si no hi ha neu pot ser que les cordades

anteriors provoquin la caiguda de pedres).

Descripció de la sortida

Vàrem sortir de Vilanova el dia de la revetlla de Sant Joan a primera hora de la tarda. A l'abundant equipatge hi vàrem afegir el sopar i les coques de la revetlla. Aquesta primera nit la passàrem al refugi del túnel de Viella (refugi de Sant Nicolau). Per molt esforç que hi posàrem, aquest refugi subterrani sense finestres, amb aspecte de "zulo", no és el millor lloc per celebrar res. Això sí, qui vulgui passar una nit de revetlla de Sant Joan sense escoltar cap coet, sí que és un lloc apropiat. Dividir el viatge fins a Cauterets en dues etapes, dormint a mig camí, el va fer més còmode.

Primers moments de la baixada. Foto: Carles Torras

El dia de Sant Joan de bon matí vàrem sortir cap a Cauterets. Pas-sat el poble, cal seguir la carretera direcció Pont d'Espagne. A 1.460 m d'alçada hi ha l'aparcament de Plateau de Pountas, on deixem els cotxes. Aquí és on comença la nostra excursió. Anem força carregats i decidim agafar el telecabina i el telecadira posteriorment fins al llac de Gaube. A un quart d'una comencem a caminar cap al llac de Gaube i el refugi de les Oulettes de Gaube, on arribem a tres quarts de quatre. A mig camí dinem i un cop arribats al refugi descansem 30 minuts a la seva terrassa gaudint de l'espectacular vista de la cara nord del Vignemale. Fins al refugi de les Oulettes de Gaube el camí és fàcil i té poc desnivell, però passat el refugi el pendent comença a ser considerable i aviat comença la neu. Arribant a l'Hourquette d'Ossoue el pendent s'accentua. Des d'aquí hi ha una suau baixadeta fins al refugi de Bayssellance. Estem a 2.651 m i les vistes cap el Taillon i el Marboré són fantàstiques.

El dia 25 de juny, el dia de l'ascensió, vam decidir esmorzar tard i dormir una mica més, així que vam ser els últims a sortir del refugi, era un quart de nou del matí i el sol ja escalfava molt. El cel estava ras i no hi havia ni un núvol, de fet en tot el dia no se'n va formar cap i la temperatura era alta. El camí cap al cim des de Bayssellance baixa uns 100 m de desnivell per després entrar a la glacera d'Ossoue. Un cop passada la morrena terminal ens encordem, tot i que només és per practicar ja que no és necessari per la gran quantitat de neu que deixa completament tapades totes les esquerdes. La primera part de la glacera té molt pendent i després arriba un punt que es converteix en una mena de pla inclinat suau. A la base de la Pique Longue comença un camí en terreny mixt (neu, pedra i gel) per on s'ha de grimpar. A

Grup abans d'arribar al refugi de les Oulettes de Gaube. Foto: Carles Torras

les dues del migdia arribem al cim. Les vistes són magnífiques els 360° i el dia excel·lent (millor impossible, segueix sense ni un núvol). Després de les fotos de rigor i d'una bona estona gaudint del paisatge comencem a baixar. Quan arribem a la glacera, dinem. Estem a la part on surt el couloir de Gaube a la glacera. Havent dinat, tres de nosaltres encara ens animem a pujar al Piton Carré (3.197 m). A les cinc de la tarda arribem al refugi, després de gaudir d'una baixada per la glacera pràcticament en solitari. Sopem i a descansar que ens ho hem merescut.

El dissabte 26 de juny ens aixequem aviat i sortim del refugi a les set del matí. La primera idea que teníem era pujar al Petit Vignemale però ja ho vàrem descartar al veure que la neu no estava en condicions òptimes tenint en compte el gran pendent a superar. A les deu del matí arribem al refugi de les Oulettes de Gaube, on esmorzem. Avui el dia ja no és tan bo i hi ha núvols prims. A dos quarts de dues arribem al llac de Gaube, on aprofitem per dinar a la terrassa del restaurant veient el cim i la cara nord del Vignemale. Una hora més tard marxem

d'aquí cap al telecadira (mentre baixem ens cauen quatre gotes). Abans d'arribar al cotxe passem per les espectaculars cascades de Pont d'Espagne (situades a pocs minuts de l'aparcament). A les quatre de la tarda marxem cap a Lourdes. Aquí hi estem dues hores i mitja, tot ens resulta molt estrany: les grans masses de gent, la xafogor, el toc "kitch" de les botigues de records, ...

Estem cansats i tenim ganes de refrescar-nos però Lourdes no ens sembla un bon lloc per passar-hi la nit. Amb una estona ja n'hem tingut prou. Finalment ens aturem a Bagnères de Bigorre, la primera localitat més gran que ens trobem en el camí de tornada.

El diumenge, fem una petita volta turística per Bagnères de Bigorre i comencem el llarg camí de tornada a Vilanova. Arribem a casa a mitja tarda. Han estat uns dies magnífics.

Participants: M. José, Ramon, M. Carme, Francesc, Rosa, Isabel i jo

Carles Torras

SORTIDA AL MATAGALLS (1.698 m)

EN RUTA CIRCULAR DES DE VILADRAU

Aquesta era una sortida de mitjana muntanya, totalment circular des del nucli de Viladrau, d'un total de 21,5 km aproximadament i un desnivell acumulat d'uns 1.000 m. La pujada passava per la masia de la Vila i el Coll Pregon, i la baixada pel Santuari de Sant Segimon i l'ermita de l'Erola.

En línies generals seguia la descripció de la següent pàgina web: www.senderisme.tk/index.php/category/montseny/matagalls-vessant-nord/ introduint-hi, però, algunes millores per passar per trams més interessants (carena de Sant Miquel dels Barretons, PR final) o bé per estalviar quilòmetratge per pista sense massa gràcia (llarg Revolt de la Paella).

Cita textual d'aquesta pàgina web: "Normalment l'ascensió al Matagalls es fa per la seva vessant sud, ja sigui sortint de Sant Marçal, Sant Bernat o Coll Formic i sol ser un dels primers cims que s'assoleixen en els inicis de tot excursionista. La ruta que proposem des d'aquí (Viladrau - Coll Pregon - Matagalls - Sant Segimon - Viladrau) és molt més complicada i no és recomanable per gent poc entrenada (la ruta té uns 25 km amb alguns forts pendents en alguns llocs) ni per gent amb poc sentit de l'orientació (la ruta d'ascensió que proposem des de Viladrau al Matagalls està poc senyalitzada i amb moltes bifurcacions) [...]"

Però no tot és dolent... Les fagedes per les quals ens endinsem, els boscos de castanyers centenaris, la impressionant panoràmica que tenim des del cim i la satisfacció de fer una ruta que no sembla gaire utilitzada són un bon al·licient."

Aquest és el camí que vam triar 11 talaieros de la secció de Muntanya el dia 3 d'octubre. Vam sortir de Vilanova a 2/4 de 7 tocats. Cap a les 8 érem els primers clients del "cafè de poble" del modernista Hostal Bofill, fent el cafè per acompanyar l'esmorzar que ens portàvem.

A les 9 tocadetes començàvem a caminar, amb pujada per carrers de Viladrau de camí a la masia de la Vila. La pujada, gairebé

tota enquitranada, no es fa llarga si, com en el nostre cas, el bon humor de l'esmorzar encara no ha caigut víctima del desnivell acumulat. A partir de la Vila (amb font per proveir d'aigua si cal), per ample camí flanquejat per arbres, els experts en bolets comencen a trobar-ne amb certa regularitat i amb notable varietat, des de rovellons fins a apagallums i amanites muscàries.

També a partir de la Vila comença un perdedor laberint de pistes i camins, que fa que calgui anar en compte seguint el relativament bon guió, ajudat pel mapa de l'Alpina ("Montseny", col·lecció E-25). Pocs metres després de travessar a gual el Torrent de Coll Pregon, recomença la sostinguda pujada per la carena de la Serra

El grup al cim del Matagalls. Foto: Carles Torras

Gran, amb contínues parades per culpa o gràcies als bolets que llüïen formes i colors en la fageda compartida amb els castanyers.

El laberint de pistes i camins s'acabava, una hora i tres quarts després de la sortida, a l'abundosa font de Llops. Des d'ella, amb alguna simplificació del guió del web citat, continuava la pujada per la fageda amb els trossos de màxim pendent del recorregut, fins a la font de Mosquits, també força abundosa. Més pujada per la fageda, i sortim al Coll Pregon, on el terra herbós convida a estirar-s'hi i descansar una mica, tot fent un mos.

Allí agafem el GR 5.2 que, novament per fageda, ens porta al Collet de l'Home Mort, on finalitza la fageda (i el bosc, en absolut). Aquí ja la boira no ens deixa veure les Agudes i el Turó de l'Home, tal com tocava. De fet, la mateixa creu del Matagalls apareix difuminada dins de la boira en continu moviment, fins que hi som ben a prop. El paisatge visible recorda els paisatges escocesos de les pel·lícules de Sherlock Holmes, i així ens quedem sense veure el rerefons de Prepirineus i Pirineus. Fa aproximadament 3 hores i 3/4 que hem sortit.

Com que el vent tampoc hi és gaire agradable, ens fem la foto de grup a la creu, tal com manen els cànons, i iniciem el retorn pel Pla dels Ginebrons en direcció al Coll Sapruneda (en aquest tram cal no fer cas dels detalls complementaris de la descripció de la pàgina web esmentada i fiar-se més del mapa citat).

En un punt d'aquest tram, arreuerats del vent per unes roques, dinem quan són 1/4 de 3 de la tarda. Arribats al Coll Sapruneda, tornem a deixar de banda la descripció del web esmentat i seguim per la carena amb la bona guia del mapa de l'Alpina,

Vista a Sant Miquel dels Barretons. Foto: Arcadi Pejuan

visitant el que queda de l'ermita de Sant Miquel dels Barretons, al caire de la cinglera que guarda als seus peus el Santuari de Sant Segimon. Des d'aquestes restes de l'ermita, amb teulada que ja ha començat a cedir, retornem al punt més alt de la carena i seguim el camí ben marcat per la Diputació fins al Coll de les Tres Creus.

El camí continua aviat en forta baixada, ara novament per bosc, però abans visitem el Santuari de Sant Segimon des de certa distància obligada per les tanques de les obres de restauració.

La franca baixada ens porta a travessar el Torrent de l'Oratori, amb parada en un fresc i ufanós indret que realment hi convida, i, ja amb menys pendent, passem per davant del pretensiosament anomenat Oratori de Sant Camil de Lelis, un pedró amb una petita capelleta, testimoni de temps més pietosos, on les excursions a Sant Segimon passaven per aquestes "pietoses estacions" de la devoció religiosa.

Després de l'oratori, amb pendent cada cop més suau, travessem un bosc de castanyers, alguns d'ells centenaris, fins arribar a

una altra "pietosa estació" del camí a Sant Segimon: l'ermita de l'Erola, avui amb casa inclosa per a activitats a la natura.

En reprendre el camí en aquest punt, jo, el vocal de la sortida, vaig donar un ensurt, entropesant amb una pedra i caient, amb una mica de sang inclosa, però la cosa no va passar d'aquí. En tot cas m'ha convençut de la necessitat de portar permanentment una minifarmaciola amb tiretes, una bena i esparadrap a la motxilla!

La caminada va continuar apartant-nos sovint a partir d'aquí del guió del web per seguir camins alternatius marcats al mapa, a fi d'evitar com més millor la llarga i una mica avorrida pista final i un darrer tros de carretera.

Així retornàvem a Viladrau cap a 2/4 de 6, poc més de vuit hores després d'haver sortit. Allí, a l'hostal Bofill on havíem esmorzat, bevem i passem comptes, abans de prendre finalment els cotxes de retorn cap a Vilanova.

Arcadi Pejuan

40 ANIVERSARI G.E.T. 1970-2010

SIMA G.E.S.M. UN -1.000 ANDALÚS

Ara tot just fa un any em vaig as-sabentar que el G.E.T. de l'A.E. Talaia feia 40 anys des de la seva fundació com a grup d'espeleo. Vaig pensar que com a soci actiu de la secció s'havia de celebrar d'alguna forma molt especial i no vaig dubtar a explicar als meus companys la idea que havia tingut: la sima G.E.S.M. A la gent li va semblar bé i la proposta va quedar aprovada. Quedava molta feina per a preparar-ho tot, però tothom va començar a posar-se les piles i la cosa mica en mica va tirar endavant.

Aquesta cavitat de -1.074 metres de profunditat està situada a la Sierra de las Nieves, a la Serrania de Ronda de Màlaga. La seva exploració resulta còmoda, ja que els seus pous no són gaire directes i no té molts passos estrets. El riu que hi circula per dintre té poc cabal i la temperatura és idònia perquè poguessin intentar-ho la majoria de components del grup.

Els tràmits burocràtics van ser lents, però finalment vàrem obtenir el permís que es necessita per a poder visitar aquest interessant avenc. José Luís Badillo, responsable de les actuals exploracions que s'hi porten a terme, ens va afegir al seu llistat.

D'aquesta manera, a part d'intentar arribar al llac E.R.E. (màxima cota de la cavitat), també havíem de canviar unes cordes velles per unes altres de noves, i així

col·laborar en el seu programa d'exploració.

Després de gairebé tot un any de preparació física i mental, 25 membres del G.E.T., incloent-hi dones i criatures, vàrem marxar el 7 d'agost cap a Màlaga per a fer front a aquest important repte. Un cop instal·lats al Càmping "El Abogao" de Ronda vam organitzar els farcells, menjar, cordes i la resta de material que havíem de baixar. Es van formar dos grups d'atac:

El primer hi entrava el 9 d'agost a les 10:30 hores i estava format per l'Àngel, la Iolanda, en Xavi, l'Elio, el Marc i en Rafa, que havien d'arribar fins al llac E.R.E., dormir al bivac de -1000 i sortir desinstal·lant una sèrie de pous

que es troben a la Via Clàssica entre -1000 i -800 metres.

El segon grup hi entrava una hora més tard i estava format per l'Antu, en Joan, l'Enric, en Jaume i el Javi, que havien de canviar 300 metres de corda vella per una de nova a partir de la boca d'entrada, dormir al bivac de -500 i sortir recuperant la corda vella.

Després de moltes hores superant estretors i sense parar de baixar pous, el primer grup arriba a -800 metres, a la base del pou Paco de la Torre de -165 metres, el més llarg de la cavitat.

A partir d'aquí es formen dos subgrups: l'Elio, en Marc i en Rafa aniran per la Gran Via, un itinerari de recent descoberta i que porta

El grup de -1000. Foto: M. Estrada

L'expedició abans d'entrar a la sima. Foto: M. Estrada

al llac E.R.E. sense grans dificultats. La Iolanda, en Xavi i l'Àngel aniran per la Via Clàssica seguint el curs actiu del riu entre cascades i petits meandres. A les 10:00 de la nit tots sis arribem al bivac de -1000, on sopem i descansen unes quantes hores.

Mentrestant el segon grup ha arribat al bivac de -500 després de reinstal·lar totes les cordes, excepte l'Antu i en Joan que s'han quedat a -300 i decideixen sortir cap enfora aquella mateixa nit.

A les 7:00 del matí del dia 10 sona el despertador al bivac de -1000. És l'hora d'aixecar-se, esmorzar i posar-se de nou els equips: - Buaaaaa!...quina mandra!

Per fi a les 10:00 del matí tot el grup arriba al llac E.R.E. El nivell està molt baix i encara podem baixar uns metres més fins a tocar l'aigua. Ens abracem i fem les fotos de rigor. En aquests moments el segon grup ja ha esmorzat i ha començat a tirar cap amunt.

A les 11 el primer grup comença la llarga pujada des del sífo dividint-nos una altra vegada en els dos mateixos subgrups, però alternant l'itinerari: l'Elio, en Marc i en Rafa remunten la Via Clàssica desmuntant totes les cordes i ficant-les en farcells.

Els altres pugen per la Gran Via per tal de trobar-nos a -800, on es comuniquen les dues rutes. Però el segon subgrup s'extravia en una cruïlla mal senyalada i perden entre 4 i 5 hores. Per aquest fet s'hauran de quedar al bivac de -500 i passar-hi una altra nit.

A les 18:00 del dia 10 surten a l'exterior en Jaume, l'Enric i el Javi després de superar l'estretor final, la "gatera puta", l'únic pas estret de debò de tota la cavitat, molt a prop ja de la boca.

Han estat unes 32 hores a dintre i immediatament comuniquen mig extenuats la seva sortida a l'equip de superfície, format per: en Manel, Fernando, la Marga, la Carme, l'Ana, l'Imma, la Cris,

la Leti i la Núria. L'Elio, en Marc i en Rafa surten a les 3:00 de la matinada del dia 11 després de 42 hores d'exploració. Però no surten sols: els acompanya el super farcell de l'Antu atapeït de cordes fins a dalt que s'han trobat a mitja pujada.

– Oh! Quin regal!

A les 12:00 del migdia surten per fi la Iolanda, en Xavi i l'Àngel amb un total de 50 hores i dos bivacs sota terra.

Estem tots molt cansats però contents, sans i estalvis. La Sima G.E.S.M. ha estat tot un èxit i una gran prova de superació personal.

Finalment el G.E.T. ho va celebrar degudament amb un gran sopar a la terrassa del càmping després de tot un dia de "pànxing" i piscina.

Rafa Fraguas

SAMBARI XTREM TUGA DIEDRE

**CAMPIÓ DE CATALUNYA DE RAIDS DE MUNTANYA I
PRIMER CLASSIFICAT A LA COPA CATALANA**

El Sambari Xtrem Tuga Diedre és un equip de Raids de muntanya format aquesta temporada per la Uxue Fraile, la Eli Socies, el Jordi Capell, el Pedro Amo, Xevi Guinovart, Jaume Soler i Joaquín del Río, aquests dos últims socis de l'A.E. Talaia i tots ells esportistes amb una gran passió pels esports de muntanya, i que compaginen la participació en aquest equip de raids amb altres disciplines esportives o fins i tot amb altres equips de raids com els vilanovins dels Aixoraid i els Haglofs.

L'equip del Sambari neix al voltant del 2005, fruit de l'entusiasme dels seus integrants per participar

en les competicions de Raids de Muntanya que s'organitzen.

Els Raids de Muntanya són competicions sempre en equips de 2 o més corredors on els participants recorren una determinada àrea geogràfica guiats sempre per l'ajuda d'un mapa, on l'orientació de l'equip és un punt clau per escollir el recorregut òptim per trobar els diferents punts de pas i fites obligatoris durant la competició.

Als raids, la progressió de l'equip pot ser a peu, en seccions de trekking, en bicicleta de muntanya, en caiac, en patins, i també es

realitzen proves especials com poden ser l'escalada, el tir amb arc o el descens de barrancs.

La duració del raid habitualment depèn de la prova i l'organització i trobarem Open Raids on la durada pot variar entre les 6 i 10 hores i de distàncies entre 50 i 80 km o bé raids que transcorren també durant la nit amb durades superiors a les 12 i fins i tot les 24 hores on es recorren distàncies superiors als 120, 150 o 200 km.

L'equip del Sambari ha anat acumulant experiència i des de la seva creació ha participat sempre en la Copa Catalana de Raids de

Els participants preparant els caiacs. Foto: Joaquín del Río

Enfangats fins al coll. Foto: Joaquín del Río

Muntanya i també puntualment en proves de la Liga Española de Raids de Aventura (LERA).

Esperem que properament el Sambari pugui fer el salt a la participació en raids internacionals, on moltes vegades afrontar la despesa econòmica que representa un raid d'aquestes característiques és un gran problema.

Durant els últims anys, l'equip ha pogut gaudir del suport de diferents entitats o empreses privades que han ajudat, d'una manera o altra, a afrontar les despeses que implica la participació d'un equip de raids en una lliga formada per diferents proves durant tota la temporada.

Enguany el Sambari ha tornat a participar a la Copa Catalana de Raids de Muntanya, i després de tres victòries (al Raid Garraf, Raid del Segre i Raid Bisaura) i un segon lloc (al raid Urgellistan), s'ha proclamat per primera vegada guanyador de la Copa

Catalana de Raids de Muntanya i Campió de Catalunya de Raids. L'equip ha aconseguit aquesta fita després de 6 temporades on hem gaudit de 2ns i 3rs llocs, però mai de la part més alta del podi.

L'equip vol agrair el suport dels col·laboradors de l'equip, que enguany han estat l'empresa ALB, la botiga d'esports i associació

esportiva Diedre, i el fabricant de roba esportiva Tuga.

També els volem donar les gràcies a l'Ajuntament de Vilanova, l'Agrupació Excursionista Talaia, i al Club Esportiu Azimut.

Joaquín del Río

L'equip de Sambari Xtrem Tuga Diedre. Foto: Joaquín del Río

FREDES - BESEIT

SORTIDA INAUGURAL

CURS 2010 - 2011

Després d'observar cada dia les pluges al radar del Meteo-cat, preocupats per si es podrà seguir l'engorjat del Parrissal o bé passaríem per més amunt, el dissabte 18 de setembre al matí pugem a l'autocar i veiem el Foix com no gaires cops, ple a vessar. Ja a les terres de l'Ebre, els núvols van escampant.

Arribats a Ulldecona enfilem cap a l'ermita de la Pietat, magnífic mirador sobre la plana on passava la romana Via Augusta; allà esmorzem.

Després, al Centre d'Interpretació de les Pintures Rupestres, es fa la visita guiada i comentada, pugem als abrics i balms molt interessants, amb les figures dels arquers i les caceres de cérvols,

Un pas difícil al Parrissal. Foto: Agustí Poch

jaciments inclosos per la Unesco dins el conjunt d'art rupestre de

l'Arc Mediterrani de la península ibèrica declarat Patrimoni Mundial.

Reagrupament forçós al Barranc de la Coscollosa. Foto: Agustí Poch

També fem visita al Castell d'Ulldecona, que fou conquerit als àrabs l'any 1148 per Ramon Berenguer IV i concedit més tard a l'orde de l'Hospital. Davant nostre, gran panorama: s'albira al fons el Castell del papa Luna, a Peñíscola. Dinem a La Sénia, i seguim en ruta. Fem parada al pantà d'Ulldecona, que està a meitat de nivell, cosa que ens anima a creure que passarem el Parrissal. Més endavant, ja a la Comunitat Valenciana, ens aturem prop del convent de Santa Maria de Benifassà, on hi ha monges. Aquest dia no permeten visites, però el lloc mereix fer una parada.

A La Pobla de Benifassà, que pertany a la subcomarca de la Tinença del mateix nom, dins el Baix Maestrat, ens instal·lem a l'alberg de la Font Lluny i fem un volt pels costeruts carrers, abans de sopar i dormir confortablement.

L'endemà comentem la bona atenció rebuda, i és quan l'autocar fa el desnivell de la Pobla fins a Fredes, que està situat a 1.090 m, un recorregut durant el qual sembla que es vagi amb avió a causa de les nombroses corbes tancades i el desnivell.

En arribar a Fredes les temperatures honoren el nom del poble; a les nou comença la caminada pel sender GR-7, passant prop del Tossal dels Tres Reis, fita divisòria de Catalunya, València i Aragó.

Travessant magnífics boscos, arribem al refugi de la Font Ferrera, on fem reagrupament. Seguim la ruta dels Estels del Sud, el llarg camí de la Coscollosa, Pont de la Guimerana.

Un mirador impressionant domina la vista damunt les Gúbies del Parrissal. La Font del Teix i Matarranya avall, riu que va del sud cap al nord, on neix aquí als Ports de Beseit, amb aquests paratges gairebé misteriosos... desguassant després de cent quilòmetres al riu Ebre, a Faió.

Trobem el caos de grans roques, que anem esquivant o per damunt seu. L'engorjat impressiona, però hi passem sense mullar-nos. Un pas un xic difícil on és agraït tenir instal·lada una corda que ens alleugereix la baixada. El camí dels Estels a voltes s'enfila per salvar els desnivells i l'aigua, i a voltes transcorre pel seu costat.

Finalment estem a la zona de les passeres de fusta, on alguns aprofitem per fer un bany voluntari i fins i tot nedar per aquestes

Esquivant les pedres. Foto: Agustí Poch

aigües cristal·lines, amb companyia dels nombrosos peixos. A la llera dinem, les postres consisteixen en seguir avall i fer la foto de grup. Veiem tancades amb reixa més pintures rupestres i al costat unes "menys rupestres".

Seguim avall i passem pels petits túnels construïts per anar a les antigues mines; més tard s'albira una fortificació, que recorda el general Cabrera, anomenat el "tigre del Maestrat" i les Guerres

Carlines. A Beseit ens espera l'autocar, finalitzant els 23 quilòmetres. I altra vegada desnivells des de Fredes, retorn per Vall-de-Roures, Queretes, Calaceit i Gandesa.

Aquesta inaugural serà recordada per la majestuositat dels paisatges.

E. Viver i Montsant

Sort de la corda. Foto: Agustí Poch

CAMPDEVÀNOL - CASTELLAR DE N'HUG

Top, top, top, top, top... Aquest soroll va ser constant durant uns minuts al collet de la Pardinella i va aparèixer un helicòpter de color groc al cel, va fer una volta i va desaparèixer. Va tornar a sorgir de cop però abans aparegueren del no-res uns homes uniformats, bombers, que indicaren a la Montserrat Altimira on s'havia de col·locar i l'helicòpter prengué terra i immediatament s'encaminaren el bomber i la Montserrat cap a l'helicòpter, entraren i s'enlairaren molt ràpid, en un moment van desaparèixer al cel. Top, top, top... Als pocs minuts es repetí l'operació amb la Neus Solé i ràpidament desaparegueren el segon bomber i la Neus. Seguïrem dinant o millor acabant de dinar. Perdoneu-me la broma: segur que es van endur la Montserrat i no la seva bessona, l'Assumpció? He, he, un acudit dels fàcils.

Per arribar al punt que s'explica, cal dir que tot va començar amb una pujada important a Campdevànol i una petita despistada només començar. Ens anàvem encaminant cap a la masia de Cal Xandri i hi havia un carrer amb el mateix nom de la masia i ... és clar, alguns, els que guiaven, van anar per aquest carrer i, per suposat, no era el camí. Refer camí, doncs, i tornem-hi cap amunt fins al cementiri on ja ens endinsàrem als prats i al bosc.

De seguida alguns ja van trobar bolets i en concret rovellons, la cosa pintava bé per als apassio-

nats del rovelló, i així fou, encara que més d'un en buscava i no en trobà quasi cap.

El paisatge sempre pujava, fins arribar al castell de Sant Pere d'Aüira, que tenia una bona vista, i es féu la parada d'esmorzar 2. L'esmorzar 1 l'havíem fet a Ripoll. Continuàvem amb una curta baixada i després el camí es tornà ample i anava pujant però sense brusquedats. Arribàrem en un bosc impressionant de faigs, a l'obaga de la muntanya, i és aquí, en una baixada on, a part d'alguns rovellons i altres bolets que trobaren alguns afortunats, la Montserrat relliscà i es trencà el canell, era a la baixada del coll de Grats. Ja ens tens trucant al 012 i als bombers, per part de l'Oriol Ventosa, en Ramon Casas i altres

que no recordo. Van quedar que l'únic lloc on es podia recollir una persona era al coll de la Pardinella, tal com ja s'ha explicat.

Després d'un dinar frugal per a alguns i opípar per a uns altres, amb pica-pica, vermut, vi, diversos postres i cafè i copa, es reprengué la baixada cap a una altra pujada amb escaladors inclosos, fins al santuari-ermes de Montgrony, de Gombrèn, que es veien al fons de la vall. Aquí hi va haver reagrupament i visita a les ermites. Ràpidament es seguí les indicacions cap a Castellar de N'Hug, i una mica més enllà veiérem, al fons, el castell de Matamala, on potser algú somniava veure-hi el comte Arnau. El camí quasi tot fou de pista amb pujada suau però que, cansats

El rescat. Foto: Agustí Poch

Església romànica de Sant Pere a Montgrony. Foto: Agustí Poch

com ja anàvem, es féu lleugerament pesada. Passàrem per l'ermita penjada i restaurada de sant Joan de Cornudell, on es llegia una placa metàl·lica que deia, inaugurada pel conseller de cultura senyor J. M. Tresserres i el senyor alcalde de Castellar, que no recordo el nom. També hi havia, al peu, una font que fou ben aprofitada pels nostres caminadors.

L'última petita baixada, que constava al perfil, fou la de la carretera asfaltada d'anada a Castellar, tot passant per l'excamp de futbol que veies ple de materials de construcció i terres remogudes, amb el poble a sota. Arribàrem cansats i bastant dispersos i allargats, amb molta distància entre els primers i últims. Els primers grups que arribaren al poble s'aturaren a beure un refresc a un bar. El grupets del darrere ho van veure i van fer el mateix, però ja més tard. Aquesta fou la raó per la qual l'aturada fou més llarga de l'habitual i els grups al no anar directament a l'autocar. Fèrem anar "malament" al xofer de l'autobús ja que passà de les hores de permanència en la con-

ducció i vam haver de canviar de conductor a Vilafranca.

Fora de les anècdotes explicades tot anà bé, i també acabà bé per a les afectades de l'accident i viatge d'helicòpter. Ens comunicaren que tornaven amb taxi a Vilanova, que no les havíem d'esperar a l'autocar.

Fem un recordatori de l'organització (junta???) que ens cal una

assegurança. En aquest cas ha sigut molt important tenir-la. Si s'hagués de pagar l'helicòpter, el taxi i evidentment l'atenció mèdica, no sé com pagarien les missses. Després de tantes ermites i santuaris crec que s'ha de dir així.

Josep Olivella i Jané
Dies de la Fira de novembre

Pujant cap al Santuari de Montgrony. Foto: Agustí Poch

GRUP DE MUNTANYA EN FAMÍLIA

Grup de Muntanya en Família
Grup coordinador del GMeF

Aquest any hem vist néixer el Grup de Muntanya en Família a la Talaia. L'activitat excursionista infantil i juvenil és aire nou per a qualsevol entitat de muntanya, és sinònim de renovació i de continuïtat alhora. És probable, també, que la irrupció de nens i nenes i nois i noies atabali més d'un, acostumat a la tranquil·la seguretat de la rutina, però estem convençuts que el contacte entre les diverses generacions és necessari, com és recomanable la pràctica -encara que sigui esporàdica- de les diverses modalitats de l'excursionisme. Això és el que volíem aconseguir amb el GMeF i ens fa l'efecte que el Grup ha nascut per quedar-s'hi i per donar una nova empenta a la Talaia i a les activitats de muntanya.

El mes de gener passat es va començar a redactar el projecte i més endavant es va anar treballant i polint. La idea ja partia d'un document escrit fa més de dos anys, una mena de carta als Reis fet per la Junta on s'escrivien propostes de tota mena, encara que fossin una mica difícils d'aconseguir. Amb el transcurs dels mesos s'han anat impulsant les que es veien més factibles i necessàries. Una d'elles, doncs, la creació d'un grup familiar de muntanya que s'ha concretat en el que anomenem, abreviat, el GMeF. Aleshores, calia posar sobre el paper el que havia de

ser el GMeF. També calia rumiar detingudament com s'enfocava el nou Grup i si la seva difusió havia de ser circumscrita als socis de la Talaia o bé s'obria més enllà, per donar resposta a la demanda creixent de famílies amb fills que buscaven una proposta per sortir a la muntanya en grup.

Al mes de febrer es va visitar el Centre Excursionista d'Esplugues, que té un grup de muntanya infantil funcionant des de fa temps. L'Enric Batet, responsable d'aquella experiència, ens va facilitar tota mena d'informació sobre les seves activitats i el seu funcionament. A partir d'aquest contacte i després d'algunes trobades entre el grup iniciador del GMeF, al juny es va enviar la primera carta del Grup als socis de la Talaia en què se'ls convocava a dues primeres reunions constitu-

tives, i al mateix temps es creava al web de la Talaia un apartat per al GMeF on es va penjar el document inicial que s'havia anat treballant. Tant a la carta tramesa com al document, la filosofia del grup que naixia era la de difondre i promocionar l'activitat excursionista i els seus valors entre totes les franges d'edat a través d'excursions (matinals, d'una jornada, i més endavant de cap de setmana, estades en refugis, travessies, campaments, etc.) compartides amb mares, pares i fills (i altres acompanyants i familiars), comptant, quan calgués, amb l'ajut de les altres seccions de la Talaia i, a més, proposant altres activitats a l'entitat com ara xerrades, tallers, etc.

Les reunions obertes a tots els socis, que es van fer el divendres 11 i el dissabte 12 de juny, van

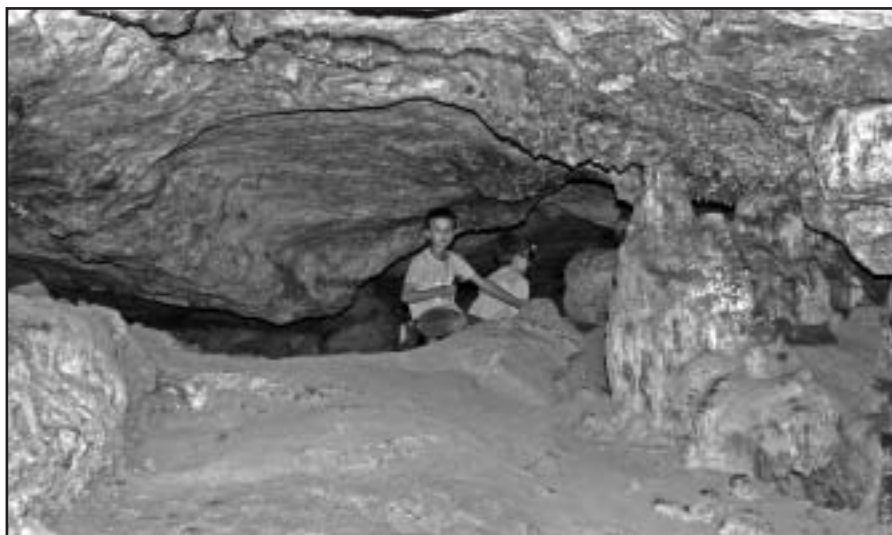

Cim de la Talaia del Montmell, en la primera excursió del GMeF. Foto: Blai Poch

atraure l'atenció de 17 famílies i de seguida es va crear un grup coordinador de pares i mares per planificar el calendari d'activitats del curs proper. La intenció primera era de començar al setembre, però hi havia tantes ganes de posar-s'hi, que la primera sortida va tenir lloc el dia 28 d'agost, aprofitant la convocatòria de la FEEC per commemorar els 25 anys de l'ascensió catalana a l'Everest. Les reunions i l'acceptació del GMeF entre les famílies va ser tan bona que al cap de dos mesos, a primers d'agost, ja teníem 32 nens i nenes de 0 a 17 anys al GMeF. Al novembre, tres mesos més tard i després de diverses sortides ja efectuades, el nombre de nens, nenes, nois i noies havia augmentat fins als 72, amb 38 famílies implicades i un total de 138 membres al GMeF.

I comencen les sortides

28 d'agost de 2010. La Talaia del Montmell (Baix Penedès). Aquest dia diverses famílies del GMeF i altres socis de la Talaia van desplaçar-se fins a la Joncosa del Montmell per afegir-se a la commemoració dels 25 anys de l'ascensió catalana a l'Everest, dia en què es feien una bona colla d'ascensions a tot el país. A l'església Nova de Montmell es van ajuntar a la corrua d'excursionistes provinents de la Joncosa –sortida oficial de l'ascensió– que anaven pujant cap a l'església romànica de Sant Miquel, cap a l'enforcadura i fins a la Creu. Tot seguit, es caminava per l'esquena de la serra i a les 7 de la tarda un centenar d'excursionistes de la nostra vegueria arribava al cim de la Talaia del Montmell. La baixada es va fer pel vessant obac de la muntanya. En aquesta primera sortida hi van participar 11 nens i nenes, a més de pares, mares, altres familiars i amics de la Talaia fins a un total de 38 persones de l'entitat.

Exploració de l'interior de la cova de Bolet. Foto: Joan Raventós

26 de setembre de 2010. Muntanyes de Font-rubí (Alt Penedès). Segona sortida del GMeF, però la primera organitzada pel Grup. En aquesta ocasió, 60 participants es van desplaçar en vehicles fins al maset de Pereres, a prop de Font-rubí. El dia, que primer es veia ennuvolat, va resultar ser radiant, net, amb aire fresc i sol càlid. Passat el mas de Pereres es va anar entrant al congost de Valldellòs, ombrejat i més aviat fresc. El camí es va dreçar aviat i va caldre fer anar les cames de valent per guanyar el bon desnivell. A mig congost, es va dividir el grup. Fins als 6 anys, es va continuar per Valldellòs i pel sender del torrent de la Cova van

pujar fins a la font de Conilles. Els grans, a partir de 7 anys, es van enfilir fins al peu de l'Agulla de Font-rubí i en un mar de blocs de roca i plantes enfiladisses es van situar a peu de cingle per pujar pel Pas de la Guineu o del Lladre. Un cop al caire del cingle, van tirar carena amunt fins a mas Bolet i fins a la font de Conilles, on els petits els esperaven amb una guerra de pinyes! A la font de Conilles, a l'ombra d'una gran alzina i un gran plataner, van dinar distribuïts per tot l'espai, i en acabat van visitar la cova de Bolet, on tots 60 van fer una exploració a fons de tots els replecs d'aquest interessant fenomen espeleològic. En aquesta ocasió

Nens i nenes del GMeF encerclant una sequoia gegantina a Santa Fe. Foto: Joan Raventós

van participar-hi 32 nens i nenes, nois i noies, i 28 pares i mares i altres familiars.

24 d'octubre de 2010. Massís de Morou i vall de Santa Fe (Montseny). Tercera sortida i, vista la bona acceptació, amb autocar. De fet, un autocar de 56 places i 5 cotxes particulars. En total: 72 excursionistes del GMeF, desafiant els pessims pronòstics que feien preveure una bona remullada a partir del migdia, es van desplaçar fins al Montseny, la “muntanya d'ametistes”, que ja s'havia vestit de tardor, tal com s'esperava. L'itinerari travessava la riera de Santa Fe i passava per Can Lleonart i per la Casa Partida per enfilear un camí que remuntava una fageda esplèndida fins al pla de Mulladius, on els grups es van separar. Els petits, arreplegant fulles i branquetes i observant els bolets que anaven trobant, van travessar la fageda de Morou i van baixar per l'Empedrat de Morou fins al pantà de

Santa Fe. Els grans van enfilear-se cap a la carena terminal i molt a prop de la Cornera van travessar una fageda esplèndida on els raigs del sol i la boira creaven un joc de llum molt estètic. Van assolir l'Esquei de Morou, amb bones vistes cap a les Agudes i el Turó de l'Home, i també el turó de Morou. Després van baixar cap a l'Empedrat i el pantà per retornar cap a Santa Fe enmig d'una multitud de visitants diumengers que feien un tomb.

Tots van dinar al recer de Can Casades i poc més tard van entrar-hi per estar calents –la temperatura havia baixat sobtadament– i per pujar a la sala de projeccions a veure l'audiovisual “Les quatre estacions al Montseny”, on més d'un adult va fer una plàcida becaina. En acabat, tots dalt l'autocar i tornada cap a Vilanova. En aquesta ocasió van ser 36 nens i nenes, nois i noies, i 36 adults, meitat i meitat.

Queda clar, doncs, que la demanda de les famílies existia, però també queda clar, vista la bona acceptació de la proposta, que dins del GMeF s'ha creat un bon ambient entre els nens i nenes, els nois i noies, però també entre els pares i mares i altres familiars, que s'han conegut, que s'han retrobat i que, plegats, han pogut compartir experiències de muntanya amb els seus fills.

Les excursions han continuat, un cop al mes, i amb l'ànim de reforçar-les amb altres activitats pedagògiques, com ara xerrades, audiovisuals, tallers, etc. El camp és obert i tothom és cridat a participar en la preparació de tot allò que es pugui proposar i portar a la pràctica. Per a més informació, podeu consultar la secció del GMeF del web de la Talaia.

Joan Raventós

El grup dels grans a les roques granítiques del turó de Morou. Foto: Joan Raventós

SERRA D'ANCOSA

23 de maig de 2010
itinerari: Puig Castellar-Plana
d'Ancosa-Valldecerves-La Llacuna
11,750 km; 3 h aprox.
Participants: (21)

Amb un minvat nombre de caminaires motivat per una coincidència amb altres sortides programades per aquell cap de setmana en què prenen part una bona colla de socis habituals a les que organitza la Secció de Cultura dintre d'aquest Cicle, aquell diumenge 23 de maig sortíem de Vilanova a dos quarts de vuit del matí en un autocar camí de La Llacuna. Abans ens aturàriem, però, a Sant Martí Sarroca per esmorzar plegats al Casal de la població i continuàrem fins arribar

al km 25 de la carretera de Sant Martí Sarroca a La Llacuna, punt on començava la caminada.

Seguint els senyals del GR 7-2 ens encaminàrem cap al Puig Castellar, les antenes del qual ja s'albiraven poc després d'iniciar el recorregut, i en poc menys de mitja hora s'arribava al costat del seu vèrtex geodèsic, a 944,5 m alt, des d'on es pot gaudir de magnífiques vistes de l'entorn proper i comarques veïnes, i si el bon temps acompanya, com era el cas aquell dia, fins i tot de la serralada del Cadí.

Cal tenir en compte que es tracta del tercer pic més alt del Penedès, un cim, a més, on hi ha restes d'un poblat ibèric, amb

abundoses troballes de ceràmica, clar indicatiu d'un antic assentament de l'home en aquest indret.

Després d'una certa estona d'esplai, repreníem el camí, ara de baixada cap a la Plana d'Ancosa, fins a la Font de les Canals, d'aigua molt fresca que molts vam agrair, i seguíem fins arribar davant el Roure d'Ancosa, declarat arbre monumental per la Generalitat de Catalunya l'any 1990, magnífic exemplar amb una soca i un brancatge considerables, i que era una altra fita escollida dins el nostre itinerari, juntament amb la casa o Granja de l'Esplugu d'Ancosa i l'interessant pou d'amplíssimes dimensions, i les restes del monestir de Valldaura, dels monjos cistercencs, de l'any

Panoràmica de la Granja d'Esplugu d'Ancosa. Foto: Salvador Butí

El grup sota el monumental roure d'Ancosa. Foto: Salvador Butí

1155, comunitat que després es traslladaria a Santes Creus.

Deixant enrere aquells indrets, lligats històricament als termes de Vilademàger i la Llacuna, continuarem fent via ara en direcció al llogarret de Valdecerves i un cop passat aquest deixarem per uns moments el camí planer per atansar-nos a un precipici conegut pel "Salt del Gos", un impressionant tallat de roca.

De retorn a la cruïlla que havíem deixat, continuarem per camí ample i fressat passant més en-

davant per can Marimon, i entre camps extensíssims atapeïts de flors i sota un cel d'un blau intens, ens anàrem apropant al poble de la Llacuna, que vèiem ja molt proper. Acabarem la caminada en el punt de la carretera de la Llacuna a Santa Coloma de Queralt, al costat de la riera.

Una caminada interessant, plaent i tranquil·la, en un dia intensament primaveral i en una comarca propera a la nostra però no potser tan coneguda com de vegades ens pensem.

S'havia previst en principi conduir la part turística de la sortida cap a Santa Coloma de Queralt, però donat que tots els participants optaren per la ruta a peu, la turística no es va portar a terme i així acabarem tots plegats amb un dinar col·lectiu al restaurant cal Ramonet de Santa Maria de Miralles.

A les quatre de la tarda pujàvem novament als autocars de retorn a Vilanova.

Blanca Forgas

MÀRIUS TORRES

AMB MOTIU DEL CENTENARI DEL SEU NAIXEMENT

La darrera sortida del Cicle d'Excursions "Coneguem Catalunya" ha correspost precisament a la quarta Ruta Literària, sortides que han sigut encastades entremig de les 57 excursions purament de coneixement geogràfic o històric d'aquest cicle. Aquestes rutes són dedicades a recordar efemèrides o conèixer característiques de l'obra dels més destacats poetes i literats del nostre país. Recordem que la primera d'elles fou l'any 1986 i corresponia al centenari del poema Canigó, de mossèn Cinto Verdaguer, la qual s'inicià a Folgueroles, mentre que el 1991 resseguírem la ruta literària sobre la tumultuosa llegenda del Comte Arnau, amb escenaris com Gombrèn i Montgrony, per tornar el 2003 a rememorar Verdaguer, amb una costeruda pujada al santuari del Mont on el poeta s'havia hostatjat temporalment.

Així la quarta Ruta Literària respon a la celebració del centenari del naixement del poeta Màrius Torres (Lleida 1910 – Sant Quirze de Safaja 1942). Aquesta sortida –la 57a del Cicle– tingué lloc el passat 24 d'octubre, i com sempre fou organitzada per la Secció de Cultura, que aquesta vegada no tingué l'objectiu de recórrer o assolir cap relleu geogràfic important, per la qual cosa l'excursió fou un plàcid passeig pels darrers escenaris de la vida i la mort d'aquest insigne poeta.

Per aquesta sortida comptàvem amb la presència i l'assessora-

ment d'en Jordi Mir, bon amic de la Talaia i un dels millors coneixedors de la vida i història literària de Màrius Torres. A més també tinguérem l'activa coordinació de l'Àngels Parés, que el divendres abans, dia 22, pronunciava una excel·lent conferència a la Talaia titulada *Màrius Torres, de metge que fa versos a poeta líric*, com a preludi de l'excursió literària d'aquell diumenge. Fèrem el desplaçament des de Vilanova en autocar, que seguint l'autopista AP-7, la deixaria per derivar cap a Caldes de Montbui, Sant Feliu de Codines i fer cap a Sant Quirze de Safaja, lloc d'inici de la ruta literària.

Però, qui és Màrius Torres? Per a molts encara es presenta com un gran desconegut, fins i tot entre algunes antologies de poesia catalana, ja que de fet fou conegut en publicar-se cinc anys després de la seva mort una edició (1947) dels seus poemes, feta pel seu amic i també poeta Joan Sales, exiliat a Mèxic. Però continuem l'excursió i anirem descobrint el poeta. Arribats a Sant Quirze anem ascendint per un esglaonat camí anomenat Pujada Màrius Torres, on estratègicament hi ha plaques ceràmiques amb alguns dels seus poemes gravats. A la part alta del poble, ens reunirem per escoltar i comentar la primera lectura d'un dels poemes, per continuar fins a l'església parroquial on el rector també ens explicà diverses qüestions del poeta i de l'església. I darrere mateix

d'aquesta, a tocar d'un magnífic absis romànic, entràvem tots al cementiri a retre homenatge davant la tomba de Màrius Torres. Un emotiu recital de poemes davant la guarnida làpida desfermà sensibles emocions no contingudes. Fou un veritable homenatge que perdurarà en el record.

D'aquí a l'autocar i cap al que fou sanatori de Puig d'Olena, situat a 819 m, a la part alta d'una carena boscosa situada encara dins el terme de Sant Quirze, i per una derivació de la carretera de Sant Feliu de Codines a Castellterçol. Aquell dia anàvem a recordar com el desembre de 1935 el poeta ingressà en aquell establiment després que sobtadament se li declarés una tuberculosi. Cal dir que fora de set poemes breus escrits abans d'entrar al

sanatori, tota l'obra poètica salvada per l'autor fou escrita durant l'estància en aquell centre de curació. En aquell lloc i durant el 1936, coneix la gironina Mercè Figueras, que amb el temps esdevindrà l'amistat més íntima del poeta i a la qual dedicà la sèrie de cançons a Mahalta. Ella serà qui aquell mateix any li presentarà Joan Sales i Núria Folch quan vénen al sanatori a visitar-la. Aquesta coneixença esdevindrà una bona amistat amb importants repercussions en l'elaboració de la poesia de Màrius Torres i la seva posterior divulgació.

Recital de poemes. Foto: Josep Blanes

A la capella del que fou sanatori de Puig d'Olena, reconvertit avui dia en Centre Residencial d'Acció Educativa de nens, es féu una altra lectura de poemes a càrrec d'alguns dels assistents, i posteriorment es visitaren altres dependències de l'edifici, especialment l'habitació n. 10, on escriví la seva lúcida obra poètica i altres articles, contes i traduccions, en definitiva on visqué, i on també morí, el 29 de desembre de 1942. El recorregut per l'establiment finalitzà al gran pati obert a la banda de migdia al Vallès Ori-

ental. Després de contemplar la gran panoràmica, al peu de l'edifici ens acomiadem del lloc amb una nova lectura de poemes. En baixar ens aturàrem per acostar-nos a conèixer el Mas Blanc, una esplèndida masia que el 1942 acollí el poeta durant uns quatre mesos quan la seva malaltia s'havia agreujat. Després d'observar l'esplèndid rellotge de sol d'una de les façanes, Jordi Mir ens féu l'explicació de l'estància del poeta i de la confecció del rellotge solar. Per arrodonir-ho, davant la porxada lateral ens reunim per

a la darrera lectura de poemes, i com a cloenda de l'homenatge una foto col·lectiva de tots els excursionistes. Evidentment la sortida finalitzava amb un bon àpat en un conegut restaurant d'aquella comarca.

A la sobretaula, tothom comentava que allò havia sigut una jornada memorable i tot un èxit de la Secció de Cultura.

Josep Blanes

Tots els participants de l'excursió, al pati porxat del Mas Blanc. Foto: Josep Blanes

ACTIVITATS CULTURALS

ACTIVITATS CULTURALS

Divendres 24 de setembre

L'escriptor i historiador local Miquel Altadill va fer una conferència sobre Els Inicis de la Rambla de Vilanova.

Divendres 1 d'octubre

Cèsar Blanché, professor del Departament de Productes Naturals, Biologia vegetal i Edafologia, va presentar el Llibre Vermell de plantes vasculars endèmiques i amenaçades de Catalunya de Llorenç Sàez, Pere Aymerich i Cèsar Blanché.

Divendres 8 d'octubre

Josep Blanes, soci fundador de l'entitat, va presentar la projecció La Patagònia com a excusa i simultàniament es va inaugurar l'exposició de fotografies Gel patagònic.

Divendres 15 d'octubre

Es va presentar la projecció organitzada pel GEAM amb motiu del seu aniversari GEAM: 40 anys d'escalada i Alta Muntanya a la Talaia.

Divendres 22 d'octubre

Es commemorà el Centenari del naixement del poeta Màrius Torres amb una conferència a càrrec d'Àngels Parés, llicenciada en Filologia Catalana, que portava per títol De metge que fa versos a poeta líric. Durant l'acte diversos socis llegiren poemes del poeta homenatjat.

Divendres 29 d'octubre

En Rafael Jarrod, president del CCONG d'ajuda al desenvolupament, va presentar la projecció Escalada i Cooperació a Mali.

Divendres 5 de novembre

La rapsode Anna Maluquer i el músic Oriol Romaní ens oferiren un recital sobre l'obra de Joan Maragall i Màrius Torres que portava per títol Del pla a la muntanya, de la fosca a la llum.

Dissabte 6 i diumenge 7 de novembre

Es va portar a terme la XXVII Mostra de Bolets en col·laboració amb la Societat Catalana de Micologia on s'exposaren 65 espècies diferents, la majoria procedents del nostre entorn.

Divendres 12 de novembre

S'inaugurà l'exposició de fotografies 25 anys caminant per Catalunya, amb imatges de diversos socis, que commemorava l'aniversari dels inicis del senderisme a la nostra entitat.

Divendres 19 de novembre

Els socis Casimir Massana i Joan Bertran van presentar les projeccions El sender del Mediterrani GR-92 i la sortida inaugural del curs passat Estany de Sant Maurici – Estany Llebreja.

Divendres 26 de novembre

El soci Carles Torras va presentar la projecció Kilimanjaro, el sostre d'Àfrica.

La rapsode Anna Maluquer i el músic Oriol Romaní. Foto: Salvador Butí

Mostra de llibres del poeta Màrius Torres amb motiu del seu centenari. Foto: Salvador Buti

ALTRES ACTIVITATS

LA CURSA DE LA TALAIA INCORPORA UNA CAMINADA

La VII edició de la Cursa de Muntanya de la Talaia, disputada el passat mes d'abril, va comptar amb la participació de 313 corredors que van poder fer la prova de 21 km (191 participants) o de 10 km (122 corredors). El primer classificat masculí en la categoria de 21 km va ser Xevi Guinovart, del Club Diedre, amb un temps d'1h 30 min. La primera classificada femenina va ser Olga Gasset, amb un temps d'1h 57 min. En la modalitat de 10 km, el primer classificat masculí va ser Manuel Torres, amb un temps de 34 minuts, i en la categoria femenina,

Vinyet Noguero, amb 41 minuts, tots dos del Club Esportiu Penedès. La novetat d'aquesta edició va ser l'organització, per part del Grup de Marxes, d'una Caminada Popular simultània que va aplegar 83 participants, els quals van recórrer trams del circuit de la Cursa i van animar els corredors.

40è ANIVERSARI DEL GET I DEL GEAM

Tant el GET com el GEAM, nascuts l'any 1970, van complir 40 anys d'activitat durant el 2010 i es van organitzar diverses activitats per commemorar l'efemèride. D'una banda, el GET va començar la celebració amb l'organitza-

ció, al mes de març, del XIX Curs d'iniciació a l'espeleologia; al mes de maig, del XII Curs d'iniciació al descens de canons i engorjats, i al mes d'octubre, del 1r Curs de fotografia digital subterrània. Però l'activitat estrella del GET va tenir lloc durant la campanya d'estiu: el descens a la Sima GESM, de la Sierra de las Nieves. En un complex treball d'equip, diversos espeleòlegs van assolir els 400, els 600 i els 1.000 metres de profunditat. Tot una consecució, que el mes de desembre es va poder exhibir en una projecció audiovisual a la sala d'actes de l'entitat. D'altra banda, el GEAM va iniciar les seves celebracions a

primers de juny, amb la projecció d'una pel·lícula titulada Aniversari del GEAM. 40 anys d'amistat, comentada per l'escalador Àngel Vedo. Al mes d'octubre es va projectar l'audiovisual GEAM: 40 anys d'escalada i alta muntanya a la Talaia, que va seguir un sopar molt concorregut de membres del GEAM de totes les èpoques. A banda d'aquests actes socials, el GEAM ha impulsat una intensa campanya de reequipament de les escoles d'escalada de la Talaia i de les Penyes de Can Mercer, que ha suposat la reobertura d'antigues vies i la millora de les actuals.

L'AE TALAIA PARTICIPA A FES EL TEU EVEREST!

El dia 28 d'agost a la tarda, 38 membres de la Talaia, entre els quals 24 del nou Grup de Muntanya en Família, es van ajuntar a altres excursionistes de la III Vegueria per assolir el cim de la Talaia del Montmell, al Baix Penedès. Amb aquesta ascensió, i amb altres ascensions que es feien simultàniament en altres indrets del país, es commemoraven els 25 anys de la primera ascensió catalana a l'Everest. Fes el teu Everest! va ser el lema de l'acte,

organitzat pels expedicionaris del 1985, la FEEC, TV3, Catalunya Ràdio i les entitats federades de cada demarcació. L'excursió va ser organitzada pels amics del CE Montmell, de Llorenç del Penedès, i del CE Campi-qui-pugui, de la Joncosa de Montmell.

OFRENA FLORAL DE L'11 DE SETEMBRE

La vigília de l'Onze de Setembre al vespre, els balcons del local social de la Talaia ja exhibien senyeres per recordar la Diada Nacional de l'endemà. Com cada any, la Talaia va participar en l'ofrena floral al monument a Francesc Macià de la rambla de Vilanova. Un grup de socis de l'entitat i membres de la Junta van dipositar un ram de flors al peu del monument, juntament amb altres entitats de la ciutat, per reafirmar el compromís de l'entitat amb el nostre país.

1a CAMINADA DE L'AFAMMG

El Grup de Marxes i Caminades va col·laborar durant el mes d'octubre amb l'Associació de Familiars i Amics de Malalts Mentals del Garraf amb l'organització de la 1a Caminada de l'AFAMMG. Amb el lema "Qui mou la ment,

mou el pensament", els 98 caminaires que hi van participar es van dirigir cap a la Masia Cabanyes on van esmorzar. Més tard van visitar la Masia d'en Frederic, on van poder veure cavalls i altres animals de tir. L'excursió va finalitzar als Jardins de Francesc Macià, on l'AFAMMG va convidar tothom a un dinar.

CURS D'ESCALADA EN ROCA

Entre els mesos d'octubre i novembre, l'entitat va organitzar un curs d'escalada en roca de nivell 1, per a les persones que volguessin iniciar-se en les tècniques bàsiques de l'escalada. Hi van participar 8 cursetistes, que van assistir a diverses sessions teòriques fetes a la nostra entitat. També van fer sessions pràctiques al rocòdrom del MAE i també en parets d'escalada, com ara les del Montsec. El curs, sota la direcció de Ferran Bascuñana, va tenir una bona acollida per part de les persones inscrites. D'altra banda, l'AE Talaia també va participar en un curs de formació federativa per a monitors-iniciadors d'escalada. La col·laboració, en aquest cas, va consistir a deixar el MAE i el local social a l'Escola Catalana d'Alta Muntanya perquè

Caminada de l'AFAMMG. Foto: Joan Raventós

els seus instructors poguessin impartir aquest curs, que ha comptat amb la participació de 26 persones procedents de tot Catalunya.

CENTENARI DE MÀRIUS TORRES

Durant els mesos d'octubre i novembre de 2010, la Secció de Cultura va organitzar diversos actes amb motiu del centenari del naixement del poeta Màrius Torres.

El 22 d'octubre, Àngels Parés va pronunciar la conferència Centenari del naixement de Màrius Torres. De metge que fa versos a poeta líric, que va tenir una bona acollida. El diumenge 24, la 57a excursió del cicle Coneguem Catalunya es va dedicar a Torres, amb lectura dels seus poemes en indrets relacionats amb la seva vida. Finalment, el 5 de novembre es va organitzar el recital Del pla a

Sima GESM, de la Sierra de las Nieves. Foto: Joan Raventós

la muntanya, de la fosca a la llum, amb poemes de Màrius Torres i Joan Maragall que va recitar Anna Maluquer amb l'acompanyament al clarinet d'Oriol Romaní.

LLIURAMENT DE MEDALLES ALS SOCIS

El passat 17 de desembre es van lliurar a la Talaia les medalles als consocis que havien complert 25 i 50 anys com a socis de l'entitat. Un total de 3 persones van rebre la medalla dels 50 anys, i un total de 17, la dels 25 anys. L'acte es va iniciar amb unes paraules del president i va continuar amb un breu parlament del consoci Pitu Blanes, que va encoratjar les noves generacions d'excursionistes a perseverar i a comprometre's amb l'entitat. A continuació es van lliurar les medalles commemoratives i l'acte va finalitzar amb un convit de Nadal, amb cava i torrons, i amb una cantada de nades davant del pessebre molt concorreguda.

Cursa de Muntanya. Foto: Joan Raventós

A Vilanova:
Pl. Soler i Gustems, 5
Francesc Macià, 50
Francesc Macià, 101

A Vilafranca:
La Parellada, 18

Al Vendrell:
Àngel Guimerà, 32

A Sitges:
Sant Francesc, 18

TOT PER A L'ESPORTISTA

Intersport Olaria us ofereix un bon assortit de botes, motxilles i sacs per a tot tipus d'excursió i senderisme. Amb el suport de les marques

McKinley
Alpina
Boreal

Ferrino
Atomic
Chiruca

Salomon
Rossignol
Petzl

Trango
Columbia
Descente

que et garanteixen un bon material per a cada ocasió.

I a més, durant aquest mes, els socis de La Talaia us podeu beneficiar d'un 10% de descompte en els articles de muntanya.

20 de març de 2011

53ª MARXA D'ORIENTACIÓ PER DESCRIPCIÓ

Sortida del poble de Canyelles

Per informació i inscripcions,
de dilluns a divendres al local social
C/ del Comerç 4 de Vilanova i la Geltrú
Tel. 938931257
e-mail: marxa@aetalaia.cat
Web: www.aetalaia.cat

1a Lliga d'escalada

Penedès-Garraf 2011

La Bisbal del Penedès
Banyeres del Penedès
El Vendrell
Sant Sadurní d'Anoia
Sitges
Vilanova i la Geltrú

